

ORIPÄÄN KUNTA

TILINPÄÄTÖS 2023

Kunnanhallitus § 39 / 25.3.2024
Kunnanvaltuusto § 20 / 17.6.2024

Sisällysluettelo

1.	TOIMINTAKERTOMUS	5
1.1	OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA	5
1.1.1	Kunnanjohtajan katsaus	5
1.1.2	Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset	6
1.1.3	Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys	8
1.1.4	Olennot muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa	9
1.1.5	Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä	10
1.1.6	Kunnan henkilöstö	11
1.1.7	Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista	11
1.1.8	Ympäristötekijät	11
1.2	SELONTEKO KUNNAN SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ	12
1.3	TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS	13
1.3.1	Tilikauden tuloksen muodostuminen	13
1.3.2	Toiminnan rahoitus	14
1.4	RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET	16
1.5	KOKONAISTULOT JA -MENOT	18
1.6	KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS	19
1.6.1	Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä	19
1.6.2	Konsernin toiminnan ohjaus	19
1.6.3	Olennot konsernia koskevat tapahtumat	19
1.6.4	Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut	19
1.7.	TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY JA TALouden TASAPAINOTTAMISTOIMENPITEET	22
2.	TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	23
2.1	KÄYTTÖTALouden TOTEUTUMINEN	23
2.2	TUOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN	51
2.3	INVESTOINTIOSAN TOTEUTUMINEN	53
2.4	RAHOITUSOSAN TOTEUTUMINEN	55

2.5	YHTEENVETO MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMISESTA	57
	Tuloslaskelma	57
	Rahoituslaskelma	58
	Tase	59
	Konsernilaskelmat	60
	Konsernin tuloslaskelma	60
	Konsernin rahoituslaskelma	61
	Konsernitase	62
	Tilinpäätöksen liitetiedot	63
	Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot	65
	Tasetta koskevat liitetiedot	68
	Taseen vastaavaa koskevat liitetiedot	68
	Omistuksia muissa yhteisöissä koskevat liitetiedot	70
	Taseen vastattavia koskevat liitetiedot	72
	Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkioita ja intressitapahtumia koskevat liitetiedot	75
	Muiden eriytettyjen yksiköiden tilinpäätökset	76
	Yleistä	79
	Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	80
	Käytetyt kirjanpitokirjat	81
	Tilinpäätöksen allekirjoitus ja tilinpäätösmerkintä	82

1. TOIMINTAKERTOMUS

1.1 OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

1.1.1 Kunnanjohtajan katsaus

Vuoden 2023 tilinpäätös on ensimmäinen Oripään ”soteton” tilinpäätös, kun sosiaali- ja terveys sekä pelastuspalvelut siirtyivät viime vuoden alusta hyvinvointialueiden vastuulle.

Kokonaan irti sotesta talouslukujen osalta emme pääsee, koska sote-uudistukseen liittyvä verorahoituksen siirto sekoittaa viime vuoden talouslukuja. Kuntien verotuloihin vaikutti ylimääräisenä kertaeränä ”verohäntä”, jonka suuruus oli 1,4 miljardia ja samalla ylimääräisiä valtionosuuksia maksettiin 0,5 miljardilla. Tarkentuneet sote-uudistuksen laskelmat poistavat nämä valtionosuudet kuntien taloudesta. Kertaluonteiset ja ylimääräiset verotulot sekä valtionosuudet parantavat näin ollen viime vuoden kuntien tulosta 1,9 miljardilla eurolla. Tästä syystä monet kunnat ovat laatimassa ylijäämäistä tilinpäätöstä.

Kuntatalous on tiukoilla. Taloudellisesti on järkevää tiivistää toimintaa hyödyntämällä olemassa olevia tiloja – eikä investoida uusiin tiloihin. Tämäkin on Oripäässä jossakin vaiheessa tehtävä ja asia liittyy puretun liikekeskuksen tilalle tulevaan investointiin. Oletan tässä vaiheessa, että tämä tulee olemaan kunnan ja yritysten yhteinen hanke. Kunta tarvitsee rahoittajia mutta myös säännöllistä vuokratuloa kuntaan.

Tällä hetkellä kunnan sivistyspalvelujen järjestäminen on kuntien merkittävin tehtävä euromääräisesti. Suhteellisen painoarvon sanotaan olevan suurempi kuin sotella oli. Kunnan kasvu onkin kiinni hyvissä sivistyspalveluissa.

Oripään kunnan tilinpäätös osoittaa, että vuosi 2023 on ylijäämäinen, vaikka talousarvionlukuja emme muuttuvassa korkomaailmassa saavuttaneet. Vuosikate oli 539.226 euroa ja ylijäämää kirjattiin poistoeron jälkeen 418.726 euroa. Suunnitelman mukaiset poistot olivat 485.637 euroa. Tämä muutos johtui edelliseen vuoteen verrattuna Loimaantien rivitalon alaskirjauksesta. Toimintamenot talousarviomuutosten jälkeen 5.285.290 euroa ja toimintatuotot 1.153.973 euroa. Verotulot eivät toteutuneet talousarvion ennakkoinnin mukaan, mutta poikkeama oli maltillinen -105.339 euroa. Valtionosuudet toteutuivat talousarvioon nähden +55.514 euroa. Lainamäärä oli vuoden 2023 tilinpäätöksessä 2.134 euroa/asukas, vuoden 2022 tilinpäätöksen aikaan 2.145 euroa/asukas ja vuoden 2021 tilinpäätöksessä 2.479 euroa/asukas.

Oripään kunnan taseessa on tilikauden tuloksen kirjaamisen jälkeen yhteensä 1.182.395,73 euroa kertynyttä ylijäämää.

Iso Kiitos vuodesta 2023 kunnan työntekijöille ja päättäjäille sekä yrittäjille!

Timo Tolppanen
kunnanjohtaja
Oripäässä 20.3.2024

1.1.2 Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Kunnanvaltuusto 1.6.2021 alkaen

Pj	Matti Kulmanen
I Vpj	Annika Saarikko
II Vpj	Julia Isotalo
Jäsenet	Anne-Mari Kaarto
	Esa Kalsi
	Tarmo Kankare
	Sanna Kiertonen
	Miia Koivusaari
	Päivi Kössi
	Pertti Liinoja
	Kalle Lähde
	Pekka Markula
	Asmo Mikkola
	Mika Nieminen
	Janne Paju
	Tapio Pajula
	Ilkka Tuomisto

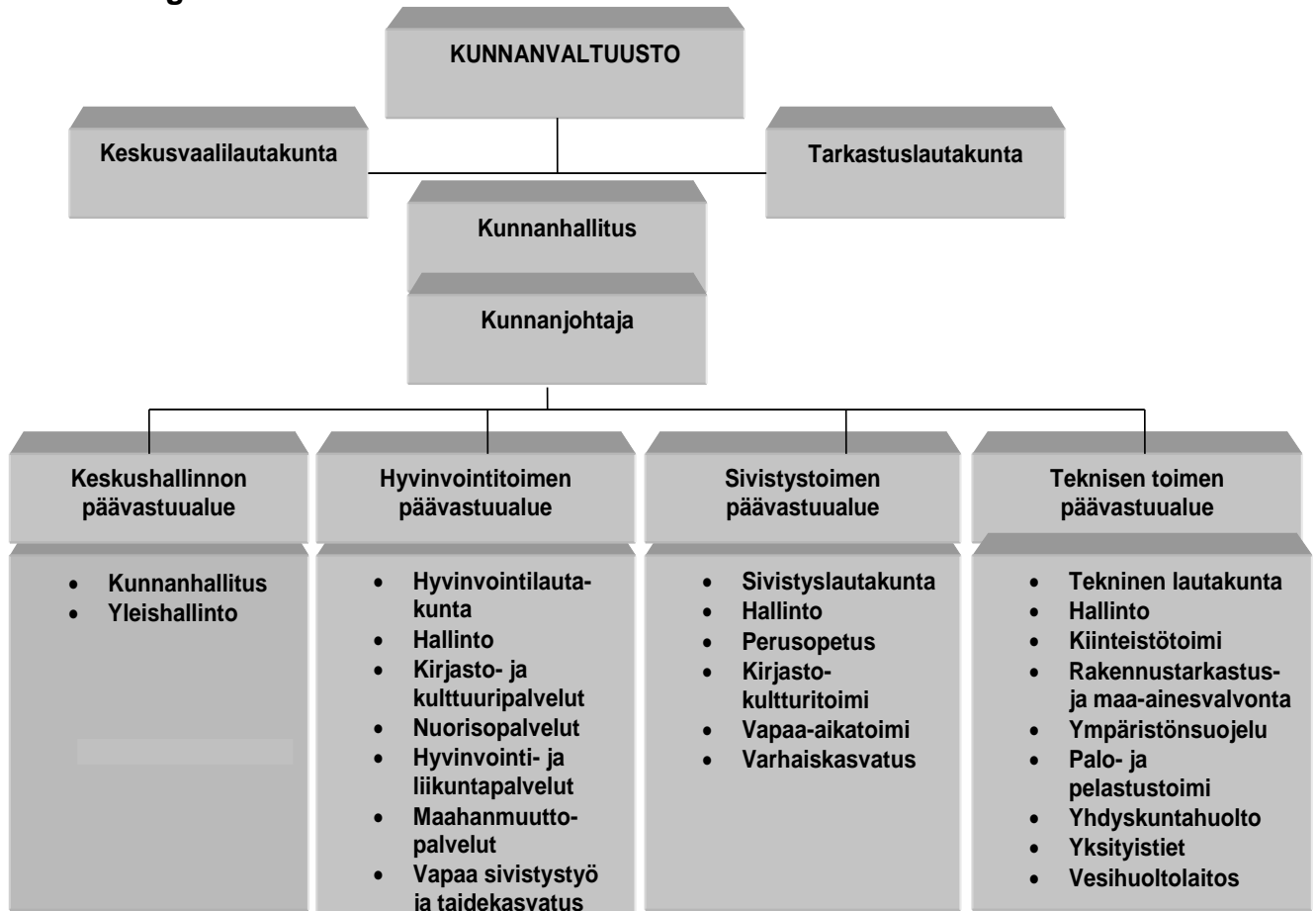
Kunnanhallituksen jäsenet

Anne-Mari Kaarto, pj.
Sanna Kiertonen
Miia Koivusaari
Päivi Kössi
Pertti Liinoja, vpj.
Pekka Markula
Asmo Mikkola

Esittelijä kunnanjohtaja Timo Tolppanen

Kunnan organisaatio koostuu kunnanvaltuustosta, kunnanhallituksesta ja viidestä lautakunnasta.

Kunnan organisaatio

Tilivelvolliset

Tilivelvollisia ovat toimielinten (pl. valtuusto) jäsenet, toimielinten esittelijät sekä toimialojen päälliköt ja toimintayksiköiden esihenkilöt.

Toimialat ja toimialapäälliköt:

Toimiala	toimialapäällikkö
Yleishallinto	kunnanjohtaja Timo Tolppanen
Hyvinvointitoimi	kirjastonjohtaja Mari Kujanpää
Sivistystoimi	sivistysjohtaja Mika Virtanen
Tekninen toimi	tekninen johtaja Miika Hämäläinen

1.1.3 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

Valtiovarainministeriön joulukuussa 2023 ilmestyneessä julkaisussa ”Taloudellinen katsaus, talvi 2023” ennustettiin Suomen lähivuosien talouskehitystä vuoteen 2027 asti. Valtiovarainministeriö arvioi Suomen talouden supistuvan 0,5 prosenttia vuonna 2023. Vuonna 2024 inflaation hidastuminen ja korkojen kääntyminen laskuun yhdessä kotitalouksien kohtuullisen hyvän tulokehityksen kanssa lisäävät kotitalouksien käytettävissä olevia tuloja.

Vuonna 2024 bruttokansantuotteen arvioidaan kasvavan 0,7 prosenttia vuonna 2024 ja pysyvänä noin kahdessa prosentissa pari seuraavaa vuotta. Työllisyyskehityksen arvioidaan laskevan hieman vuonna 2024, mutta kasvavan jälleen vuodesta 2025 lähtien. Vuonna 2026 15–64-vuotiaiden työllisyysasteen arvioidaan olevan lähes 75 prosenttia ja työttömyysasteen 6,6 prosenttia.

Valtiovarainministeriön arvion mukaan kuntatalouden rahoitusasema on lähellä tasapainoa vuosina 2023 ja 2024, mutta alijäämät syvenevät vuosina 2025–2028 erityisesti nopeasti kasvavien kustannusten sekä sote-uudistukseen liittyvien valtionosuuksien täsmäytysten ja jaksotusten seurauksena.

Kuntahallinnon investointipaineet eivät ole kadonneet investointien hetkellisestä hiipumisesta huolimatta, vaan ne pysyvät edelleen mittavina muun muassa rakennuskannan iän, muuttoliikkeen ja vihreän siirtymän edellyttämien muutosten vuoksi. Investointiympäristön epävarmat näkymät, noussut korkotaso ja kuntien heikkenevä taloustilanne voivat kuitenkin edelleen lykätä investointeja eteenpäin tai estää niiden toteutumisen. Investointien oletetaan palautuvan normaalille kasvu-uralleen tulevina vuosina.

Kasvavat alijäämät merkitsevät kuntahallinnossa sopeutuspaineita sekä edellyttävät investointien huolellista tarveharkintaa. Valtiovarainministeriön arvion mukaan kuntahallinnon menot voivat osoittautua valtiovarainministeriön painelaskelmaa maltillisemmiksi, jos kunnat pystyvät sopeuttamaan sekä palveluverkkoaan että toimintaansa vastaamaan pienenevää palvelutarvetta. Toisaalta palveluverkon karsiminen voi osoittautua kaikenkokoisissa kunnissa poliittisesti hankalaksi kysymykseksi.

Kuntatalouden lähivuosien näkymät ovat haastavat, ja talouden tasapainottaminen vaatii erityistä huomiota. On keskeistä välttää uusia pysyviä menojen lisäyksiä ja jatkaa toimintojen tehostamista. Oripään kunnan talouden rakenteet on saatava vielä kestävämmälle pohjalle, jotta kunta voi jatkossakin panostaa elinvoimaan ja hyvinvointiin.

Investointitasoa on syytä arvioida kriittisesti suhteuttaen talouden heikkeneviin näkymiin. Vaikka investointitarpeet eivät lähivuosina vähene, tulo- ja rahoituksen taso ei riitä nykyisiin tarpeisiin. Velkarahalla investointia on tehtävä harkiten ja hallitusti.

Kuntien lainakanta väheni toisena peräkkäisenä vuotena. Vuonna 2023 lainakanta väheni 243 milj. eurolla 18,45 mrd. euroon (3 334 €/asukas). Sen sijaan rahavarat vähenivät lähes 1 mrd. eurolla.

1.1.4 Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa

Taloussuunnitelmakauden 2024–2027 talousnäkyvät ovat vaikeat, joten talouden tasapainottamiseen on kiinnitettävä erityistä huomiota. Talouden suunnitteluun sisältyy poikkeuksellisen paljon epävarmuustekijöitä erityisesti valtionosuuksien ja TE-palvelut 2024 –uudistuksen vaikutusten osalta. Keskeistä talouden hallinnassa on pidättäytyä uusista pysyvistä menojen lisäyksistä.

Vaikka kuntien ja kuntayhtymien tilinpäätösarvotiedot vuodelta 2023 jäivät hieman odotuksista, kokonaisuutena kuntatalouden tunnuslukuja voidaan pitää vahvoina. Kuntatalous saavutti viiden vuoden tauon jälkeen tasapainon, kun investoinnit huomioiva rahoitusjäämä nousi 200 miljoonan euron ylijäämään. Sitä aikaisemmin kuntatalous oli tasapainossa vuonna 2006. Myös tilikauden tulos nousi poikkeuksellisen vahvalle tasolle: 1,8 miljardiin euroon. Tiedot käyvät ilmi kuntatalouden tilaa arvioivasta Kuntaliiton tilinpäätösanalyysistä vuodelta 2023.

Rahoitusmarkkinoiden kireä tilanne heijastui kuntasektorin korkokuluihin, jotka kasvoivat noin 150 miljoonalla. Kuntien lainakannan keskimääräiset korkokulut kasvoivat kuitenkin huomattavasti markkinakorkoa hillitymmiin.

Oleellinen muutos oli hyvinvointialueiden alkaminen 1.1.2023. Tämä vaikutti kunnan henkilöstömäärän vähenemiseen ja verotuloihin sekä valtionosuuksiin. Tällä hetkellä odotamme valtionosuusuudistusta. Uudistuksen yhteydessä pitää tarkastella laajalti kuntien rahoitukseen liittyviä kysymyksiä, esimerkiksi verotusta. Hallitusohjelmassa peruseriaate on, että kunnissa syntyvistä verotuloista mahdollisimman suuren osan tulee jäädä kuntien omaan käyttöön, kuitenkin kaikkien kuntien elinvoima ja rahoituksen tasapaino huomioiden. Hallituksen esitys on tarkoitus antaa eduskunnalle kevälistuntokaudella 2025 ja uusi lainsäädäntö tulisi voimaan 1.1.2026.

Kunnanhallituksessa käsiteltäviä pykäläiä oli yhteensä 232 kappaletta. Kunnanhallituksessa päätettiin valtuuston, kunnanhallituksen ja lautakuntien itsearviointi käynnistäminen, uusi hallintosääntö sai alkunsa vuonna 2023, luotiin kuntalaisille kysely puretun liikekeskuksen tilalle ja osallistuva budjetointi, päätettiin että Koulukuja B-rivitalon tilalle ei rakenneta ryhmäpäiväkotia ja Koulukuja B-rivitalo saneerataan vuokra-asunnoiksi ja tekninen toimi teettää siitä uudet laskelmat, hyväksyttiin henkilöstön koulutussuunnitelma ja tehtiin henkilöstölle työtyytyväisyyskysely. Oripään kunta oli mukana OKRA-maatalousnäyttelyssä, luotiin pohjat uudelle toiminnalle, eli Oripään malli” - kunnan varautumis- ja valmiussuunnittelu ryhmän perustaminen. Tehtiin yhdessä yrittäjien kanssa elinvoimalupaus, lähdettiin mukaan yhteistoimintasopimuksella Turun työllisyysalueeseen. Saimme ympäristöministeriöltä myönteisen rahoituspäätöksen ilmastosuunnitelman tekoa varten ja päätettiin ostaa maa-alue kunnan yrittäjäntiksi.

Oripään kunnan positiiviseen tilinpäätökseen 418.725,95 euroa vaikuttivat seuraavat seikat: Vakuutusyhtiön korvaus Loimaantien rivitalon palosta oli 350.000 euroa. Tämä on kirjattu tilintarkastajan ohjeidenmukaisesti vuodelle 2023 satunnaiseksi tuloksi. Päätös korvausasiasta saatiin kuntaan vuoden 2024 puolella. Toimintatuloja on 84.113 euroa enemmän kuin talousarvioon oli kirjattu. Henkilöstömenojen osalta pysyttiin hyvin talousarviossa. Palvelujen ostoissa oli suurin ylitys tuloslaskelman mukaan. Verotulot laskivat 105.339 euroa.

1.1.5 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Soten taloudelliset vaikutukset alkavat selkeytyä vasta vähitellen, mutta tilinpäätösarviot kertovat kuntakentän taloudellisen eriytymisen jatkumisesta viime vuonna.

Tilikauden tulos oli paras yli 100 000 asukkaan ja 20 000–100 000 asukkaan kunnissa, kun taas pienemmissä kunnissa tulos oli selkeästi heikompi. Aivan pienimmissä, alle 5 000 asukkaan, kunnissa tilikauden tulos jopa heikkeni vuodesta 2022. Näin tapahtui vuoteen 2023 kohdistuneesta poikkeuksellisen suuresta verohännästä huolimatta.

Kunnat saivat vuonna 2023 verotuloja sote-uudistusta edeltävän laajemman (leikkaamattoman) veropohjan mukaan, vaikka uudistukseen liittyvät kustannukset olivat poistuneet kunnilta jo kokonaisuudessaan. Tämän lisäksi valtionosuuksien osalta on huomioitava, että sote-uudistukseen liittyvä valtionosuuksien vähennystarve kasvoi lopullisten laskelmien myötä noin 0,5 mrd. eurolla, ts. kunnat saivat liikaa valtionosuuksia vuonna 2023. Edellä mainittu vuoden 2023 määrä (0,5 mrd. euroa) tullaan vähentämään kuntien valtionosuuksista vuosina 2025–2027 sen lisäksi, että valtionosuuksien taso alenee pysyvästi em. määrällä vuodesta 2024 lähtien.

Hyvinvointialueet aloittivat toimintansa 1.1.2023. palvelurakennemuutos on tulossa ja pelko SOTE-palveluiden etäännyttämisestä kasvaa. Hyvinvointialueet ovat taloudellisissa kriiseissä ja tällöin heidän linjaukset vaikuttavat kuntaan toiminnallisina toimipaikka riskeinä. Tämä vaikuttaa kunnan omaan ja ulkoiseen maineenhallintaan. Maineriski voi toteutuessaan vaikuttaa kunnan vetovoimaisuuteen tai heikentää kuntalaisten luottamusta.

Turvallisuusriskit ja vahingot

Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan, Venäjän hybridivaikuttaminen Suomea kohtaan ja muut globaalit kriisit ovat vaikuttaneet heikentävästi turvallisuuden tunteeseen ja turvallisuuden kokemukseen. Samoin kokemus yhteiskunnan oikeudenmukaisuuteen on heikommalla tasolla kuin viime vuosina yleensä. Myös huoli toimeentulosta ja taloudellisesta turvallisuudesta on kasvanut ja kuntalaisten kriisinkestävyys on kovalla koetuksella.

Uusi hallintosääntö astuu voimaan 1.4.2024. Kuntaan perustetaan henkilöstöjaosto, joka käsittelee henkilön palkkaukseen liittyviä asioita. Myös valmius- ja varautumisryhmä on saanut hallintosäännön mukaisia vastuita ja velvollisuuksia. Esityksenä on perustaa talouden tasapainottamiseen erillinen ohjausryhmä. Tarkoituksena on tarkastella suuria investointeja ja pohtia tulojen lisäämistä kuntaan.

1.1.6 Kunnan henkilöstö

Kunnan vakituisen henkilöstön määrä 31.12. oli 41 henkilöä, henkilöstön kokonaismäärä 52. Henkilöstöä koskevat tarkemmat tiedot esitetään erillisessä henkilöstötilinpäätöksessä.

	2023	2022
Palkat ja palkkiot	1 993 227	3 024 137
eläkekulut	425 604	669 114
muut henkilösivukulut	65 087	73 473
Henkilökulut yhteensä	2 483 918	3 766 724

1.1.7 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittämiseen vaikuttavista seikoista

Riskienhallinta

Kunnan kiinteistöt ja toiminta ovat vaakutettuna Pohjola Vakuutus Oy ja asiakasvastuuhenkilön kanssa vakuutusten tilanne käydään vuosittain läpi.

Hallintokunnat ovat vuonna 2018 laatineet riskienkartoitukset joita päivitetään tarvittaessa.

Yleisesti

1. Kunnille työrauha ja vapautta,
2. valtiosuusjärjestelmä uusiksi,
3. ei enempää velvoitteita!

TE-palvelut siirtyvät kunnille 1.1.2025. Uudistuksessa työllisyyden ja yritysten kasvua tukevat julkiset palvelut tulevat osaksi kuntien työllisyys- ja elinvoimatehtäviä.

Inflaation ja rahapolitiikan kehitys on avoin kysymysmerkki ja Geopolitiikka: Sota.

1.1.8 Ympäristötekijät

Varsinais-Suomen pelastuslaitos on kartoittanut ympäristöön liittyviä riskejä.

Siirtoviemäri kulkee Oripään-Pöytyän kirkonkylän, Riihikosken kautta Auraan. Oripään jätevedet käsitellään Turun Seudun Puhdistamo Oy:n Kakolan jätevedenpuhdistamolla. Laitoksella on ympärivuorokautinen valvonta ja ammattitaitoinen henkilökunta joten mahdolliset toimintahäiriöt pystytään korjaamaan nopeasti.

Jätehuolto toimii Loimi-Hämeen Jätehuolto Oy:n alueella tehokkaasti. Jätteiden lajittelu on myös huomioitu hyvin.

Oripäässä päätettiin hakea rahoitusta ilmastosuunnitelman tekoon vuonna 2023. Ensimmäinen työkokous on pidetty aiheesta 20.3.2024.

1.2 SELONTEKO KUNNAN SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ

Sisäisen valvonnan tarkoituksena on varmistaa, että kunnan toiminta on taloudellista ja tuloksellista, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa ja että lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan ja että omaisuus ja voimavarat turvataan. Sisäisen valvonnan tulisi toteutua kunnan johtamis-, suunnittelu- ja ohjauk käytännöissä. Sisäisen valvonnan järjestämisestä vastaa kunnanhallitus. Lisäksi kaikki ne toimielimet ja viranhaltijat, joille on annettu toimivaltaa kunnan varojen käytössä ja jotka toimivat viranomaisina, vastaavat sisäisen valvonnan toteuttamisesta.

Voimassa olevat ohjeet:

Hallintosääntö (uusittu ja voimaan 1.4.2024 alkaen)

Sisäisen valvonnan ohje

Ohje sairauspoissaoloista

Päihdeohjelma

Varhaisen puuttumisen malli

Hankintaohjeet

Valmiussuunnitelma

Perehdytysopas

Säännöksiä, määräyksiä ja päätöksiä on noudatettu.

Taloudellinen raportointi on tehty ohjeiden mukaisesti. Raportointia pyritään edelleen kehittämään.

Riskienhallinnasta on annettu ohjeet sisäisen valvonnan ohjeessa. Ohjeiden mukaisesti vastuuhenkilöt ovat raportoineet havaitsemistaan epäkohdista ja niihin on puututtu mm. ohjeistusta täsmentämällä, toimenkuvia tarkastamalla.

Raportoidut riskit ja sisäisen valvonnan kehittäminen

Sairauspoissaolojen vähentämiseksi ja henkilöstön aseman turvaamiseksi kunnassa on laadittu varhaisen puuttumisen malli.

Sisäinen valvonta kaipaa kehittämistä. Tämä on kaiken kaikkiaan vaikeasti toteutettavissa resurssien pienuuden vuoksi.

1.3 TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS

1.3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

TULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT		
	2023	2 022
	1000 e	1000 e
Toimintatuotot	1 154	1 421
Valmistus omaan käyttöön		
Toimintakulut	-5 285	-10 289
Toimintakate	-4 131	-8 869
Verotulot	2 975	5 155
Valtionosuudet	1 807	4 257
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	1	8
Muut rahoitustuotot	1	5,6
Korkokulut	-106	-39
Muut rahoituskulut	-8	-2
Vuosikate	539	516
Poistot ja arvonalentumiset	-486	-453
Satunnaiset tuotot	350	
Satunnaiset kulut	0	
Tilikauden tulos	404	63
Varausten lisäys/vähennys		
Poistoero	15	15
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	419	78
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	21,8 %	13,8 %
Vuosikate/Poistot, %	111,0 %	114,0 %
Vuosikate, euroa/asukas	410	391
Asukasmäärä	1 316	1 319

Toimintatuotot % toimintakuluista

= 100 * Toimintatuotot / (Toimintakulut - Valmistus omaan käyttöön)

Kunnan koko, toimintojen yhtiöittäminen, liikelaitostaminen ja oppilaitosten ylläpitäminen vaikuttavat tunnusluvun arvoon ja selittävät kuntakohtaisia eroja.

Vuosikate osoittaa tulo-rahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulo-rahoituksen riittävyyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, kunnan tulo-rahoitus on riittävä. Vuosikatteen ja poistojen vertailussa on vakiintunut käyttöön seuraava tunnusluku:

Vuosikate prosenttia poistoista

= 100* Vuosikate/Poistot ja arvonalentumiset. Kun tunnusluvun arvo on 100 % oletetaan kunnan tai kuntayhtymän tulo-rahoituksen olevan riittävä. Oletusta voidaan kuitenkin pitää pätevänä vain, jos poistot ja arvonalentumiset vastaavat kunnan keskimääräistä vuotuista investointitasoa. Investoinneilla tarkoitetaan tällöin poistonalaisten investointien omahankintamenoa, joka saadaan vähentämällä hankintamenoa valtionosuudet, liittymismaksut ja muut rahoitusosuudet. Tulo-rahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot ja alijäämäinen, kun vuosikate alittaa poistot. Väittämät pitävät paikkansa vain, jos poistot vastaavat keskimääräistä vuotuista investointitasoa.

Vuosikate euroa/asukas

Vuosikate asukasta kohden on yleisesti käytetty tunnusluku tulo-rahoituksen riittävyyden arvioinnissa. Kuntakohtainen tavoitearvo tunnusluvulle saadaan jakamalla edellä mainittu keskimääräinen vuotuinen investointitaso asukasmäärällä.

1.3.2 Toiminnan rahoitus

RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT		
	2023	2022
	1000 e	1000 e
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	539	516
Satunnaiset erät, netto	350	
Tulorahoituksen korjauserät	0	0
	890	516
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-506	-392
Rahoitusosuudet investointeihin		
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	1	12
	-505	-379
Toiminnan ja investointien rahavirta		
	384	137
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset		
Antolainasaamisten vähennykset		
	0	0
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-142	-197
Lyhytaikaisten lainojen muutos	121	-288
	-20	-485
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen pääomien muutokset	1	-10
Vaihto-omaisuuden muutos	4	14
Saamisten muutos	94	41
Korottomien velkojen muutos	-473	293
	-374	338
Rahoituksen rahavirta		
	-394	-147
Rahavarojen muutos		
	-10	-10
Rahavarat 31.12.	13	23
Rahavarat 1.1.	23	33
	-10	-10
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Investointien tulorahoitus, %	106,6 %	131,8 %
Pääomamenojen tulorahoitus, %	83,3 %	87,7 %
Lainanhoitokate	3,7	2,6
Kassan riittävyys, pv	0,7	1,1
Asukasmäärä	1 316	1 319

INVESTOINNIT				
Investointien tulorahoitus, %				
= 100 * Vuosikate / Investointien omahankintameno				
Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli käyttöomaisuuden myynillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.				
Investointien omahankintamenolla tarkoitetaan rahoituslaskelman investointimenoja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.				
Pääomamenojen tulorahoitus, %				
= 100 * Vuosikate / (Investointien omahankintameno + Antolainojen nettolisäys + Lainanlyhennykset)				
Pääomamenojen tulorahoitus on tunnusluku, joka osoittaa vuosikatteen prosenttiosuuden investointien omahankintamenojen, antolainojen nettolisäyksen ja lainanlyhennysten yhteismäärästä.				
Antolainojen nettolisäys voi kaavassa olla myös negatiivinen, jos lyhennykset ovat lainanantoa suuremmat. Lainanlyhennyksillä tarkoitetaan kaavassa rahoituslaskelman mukaisia pitkäaikaisten lainojen lyhennyksiä.				
LAINANHOITO				
Lainanhoitokate				
= (Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Lainanlyhennykset)				
Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Jos kunnan lainakannasta enemmän kuin 20 % on kertalyhenteisiä lainoja, otetaan lyhennyksen määräksi tunnuslukua laskettaessa laskennallinen vuosilyhennys, joka saadaan jakamalla edellä mainittu lainakanta 31.12. kahdeksalla.				
Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.				
Luotettavan kuvan kunnan lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1 – 2 ja heikko kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.				
MAKSUVALMIUS				
Rahavarat 31.12.				
= Rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset				
Rahavaroihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset.				
Kassasta maksut, M €				
Kassasta maksut kootaan seuraavista tilikauden tuloslaskelman ja rahoituslaskelman eristä:				
Tuloslaskelmasta:				
Toimintakulut - Valmistus omaan käyttöön				
Korkokulut				
Muut rahoituskulut				
Rahoituslaskelmasta:				
Investointimenot				
Antolainojen lisäys				
Pitkäaikaisten lainojen vähennys (lyhennykset)				
Kassan riittävyys (pv)				
= 365 pv x Rahavarat 31.12. / Kassasta maksut tilikaudella				
Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla. Rahavarat ja kassasta maksut otetaan kaavaan edellä esitetyllä tavalla laskettuna.				
Kassan riittävyys voidaan esittää myös kuukausittaisena lukusarjana tai graafisesti. Rahavarojen määränä käytetään tällöin joko kuukauden päiväkohtaista keskisaldoa tai valittua kuukauden määräpäiväsaldoa. Kassasta maksuina käytetään kuukauden kassasta maksuja ja päiväkertoimena 30 pv.				

1.4 RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET

TASE JA SEN TUNNUSLUVUT					
VASTAAVAA	2023	2022	VASTATTAVAA	2023	2022
	1000 e	1000 e		1000 e	1000 e
A PYSYVÄT VASTAAVAT	7 431	8 040	A OMA PÄÄOMA	4 234	4 284
I Aineettomat hyödykkeet	166	195	I Peruspääoma	3 052	3 520
1. Aineettomat oikeudet	149	149	II Arvonkorotusrahasto		
2. Tietokoneohjelmistot	17	46	III Muut omat rahastot		
3. Muut pitkävaikuttiset menot			IV Edell. tilikausien yli-/alijäämä	764	685
4. Ennakkomaksut			V Tilikauden yli-/alijäämä	419	78
II Aineelliset hyödykkeet	6 790	6 742	B POISTOERO JA VAPAA-	91	106
1. Maa- ja vesialueet	708	672	EHTOISET VARAUKSET		
2. Rakennukset	4 496	4 692	1. Poistoero	91	106
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 367	1 336	2. Vapaaehtoiset varaukset		
4. Koneet ja kalusto	6	14			
5. Muut aineelliset hyödykkeet			C PAKOLLISET VARAUKSET	0	0
6. Ennakkomaksut ja keskener. hank.	214	26	1. Eläkevaraukset		
			2. Muut pakolliset varaukset		
III Sijoitukset	475	1 103			
1. Osakkeet ja osuudet	475	1 103	D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	9	8
2. Joukkovelkakirjalainasaamiset			1. Valtion toimeksiannot		
3. Muut lainasaamiset			2. Lahjoitusrahastojen pääomat	1	1
4. Muut saamiset			3. Muut toimeksiantojen pääomat	8	7
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	1	1	E VIERAS PÄÄOMA	3 949	4 601
1. Valtion toimeksiannot			I Pitkäaikainen	1 523	1 659
2. Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	1	1	1. Joukkovelkakirjalainat		
3. Muut toimeksiantojen varat			2. Lainat rah.- ja vak.laitoksilta	1 183	1 324
			3. Lainat julkisyhteisöiltä		
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	850	958	4. Lainat muilta luotonantajilta		
I Vaihto-omaisuus	8	13	5. Saadut ennakot	18	18
1. Aineet ja tarvikkeet			6. Ostovelat		
2. Keskeneräiset tuotteet			7. Liittymismaksut ja muut velat	322	317
3. Valmiit tuotteet/tavarat	1	2	8. Siirtovelat		
4. Muu vaihto-omaisuus	7	8			
5. Ennakkomaksut	0	3	II Lyhytaikainen	2 426	2 942
			1. Joukkovelkakirjalainat	1 300	1 050
II Saamiset	829	923	2. Lainat rah.- ja vak.laitoksilta	326	425
Pitkäaikaiset saamiset	0	0	3. Lainat julkisyhteisöiltä		
1. Myyntisaamiset			4. Lainat muilta luotonantajilta	0	30
2. Lainasaamiset			5. Saadut ennakot	6	55
3. Muut saamiset			6. Ostovelat	450	805
4. Siirtosaamiset			7. Liittymismaksut ja muut velat	100	161
Lyhytaikaiset saamiset	829	923	8. Siirtovelat	243	416
1. Myyntisaamiset	329	405			
2. Lainasaamiset			VASTATTAVAA YHTEENSÄ	8 283	8 999
3. Muut saamiset	482	504			
4. Siirtosaamiset	17	14	TASEEN TUNNUSLUVUT:		
			Omavaraisuusaste, %	52 %	49 %
III Rahoitusomaisuusarvopaperit	0	0	Suhteellinen velkaantuneisuus, %	66 %	42 %
1. Osakkeet ja osuudet			Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	1 182	764
2. Sijoitukset rahamarkkinainstrum.			Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	898	579
3. Joukkovelkakirjalainasaamiset			Lainakanta 31.12., 1000 €	2 809	2 829
4. Muut arvopaperit			Lainakanta 31.12., €/asukas	2 134	2 145
			Lainasaamiset, 1000 €		
IV Rahat ja pankkisaamiset	13	23	Asukasmäärä	1 316	1 319
VASTAAVAA YHTEENSÄ	8 283	8 999			

TASEEN TUNNUSLUVUT

Taseesta laskettavat tunnusluvut kuvaavat kunnan omavaraisuutta, rahoitusvarallisuutta ja velkaisuutta.

Omavaraisuusaste, %

= $100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Kaavassa koko pääoma tarkoittaa taseen vastattavien loppusummaa. Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää kuntatalouden keskimääräistä 70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta. Niissä kuntayhtymissä, joissa on paljon välitettäviä varoja, omavaraisuus saattaa olla huomattavasti alempi.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Tunnusluku kertoo kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Tunnusluvun osoittajaan merkitään tarkasteluvoiton tilinpäätöksen koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakkomaksuilla. Käyttötulot muodostuvat tilikauden toimintatuotoista, verotuloista ja käyttötalouden valtionosuuksista.

Suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku kuntien välisessä vertailussa, koska käyttöomaisuuden ikä, käyttöomaisuuden arvostus tai poistomenetelmä eivät vaikuta tunnusluvun arvoon.

Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Lainakanta 31.12.

= $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat})$

Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan tällöin koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakoilla sekä osto-, siirto- ja muilla veloilla. Jotta lainakanta voitaisiin laskea suoraan toimintakertomukseen otetusta taseesta, ei mainittuihin vähennettäviin eriin tule kirjanpidossa merkitä korollisia lainoja.

Lainat euroa/asukas

Asukaskohtainen lainamäärä lasketaan jakamalla edellä mainittu lainakanta tilinpäätösvoiton päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä. Kuntayhtymässä ei asukaskohtaista lainamäärää lasketa.

Lainasaamiset 31.12.

= *Sijoituksiin merkityt jvk -lainasaamiset ja muut lainasaamiset*

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

1.5 KOKONAISTULOT JA -MENOT

KUNNAN KOKONAISTULOT JA -MENOT			
TULOT	1 000 €	MENOT	1 000 €
Toiminta		Toiminta	
Toimintatuotot	1 154	Toimintakulut	-5 285
Verotulot	2 975		
Valtionosuudet	1 807	Korkokulut	-106
Korkotuotot	1,408	Muut rahoituskulut	-7,5
Muut rahoitustuotot	1,0	Satunnaiset kulut	0
Satunnaiset tuotot	350	Tulorahoituksen korjauserät	
Tulorahoituksen korjauserät	0	Pakollisten varausten muutos	
- Pysyvien vastaavien		- Pakollisten varausten lis. (+), väh. (-)	
hyödykkeiden luovutusvoitot		- Pysyvien vastaavien	
		hyödykkeiden luovutustappiot	
Investoinnit		Investoinnit	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	Investointimenot	-506
Pysyvien vastaavien	0		
hyödykkeiden luovutustulot	1		
Rahoitustoiminta		Rahoitustoiminta	
Antolainasaamisten vähennykset		Antolainasaamisten lisäykset	
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-142
Lyhytaikaisten lainojen lisäys		Lyhytaikaisten lainojen vähennys	121
Oman pääoman lisäykset		Oman pääoman vähennykset	
Kokonaistulot yhteensä	6 289	Kokonaismenot yhteensä	-5 925

1.6 KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS

1.6.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

Oripää kuuluu kahteen kuntayhtymään:	
Varsinais-Suomen liitto ky	0,2800 %
Lounais-Suomen koulutuskuntayhtymä	2,2556 %

Konsernitaseeseen on yhdistelty osuudet kuntayhtymien taseista.

1.6.2 Konsernin toiminnan ohjaus

1.6.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

1.6.4 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

Konsernin tuloslaskelma	1.1.2023 - 31.12.2023		1.1.2022 - 31.12.2022	
Toimintatuotot		1 237 945		4 658 084
Toimintakulut		-5 783 725		-13 822 981
Toimintakate		-4 545 780		-9 164 897
Verotulot		2 974 661		5 154 887
Valtionosuudet		2 287 812		4 728 873
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	4 211		8 397	
Muut rahoitustuotot	960		7 784	
Korkokulut	-105 791		-57 975	
Muut rahoituskulut	-9 651	-110 272	-3 131	-44 926
Vuosikate		606 421		673 937
Osuus osakkuusyht. voitosta/tappiosta		0		-2 336
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelma mukaiset poistot	-482 839		-651 770	
Arvonalentumiset	-35 493	-518 332	-113	-651 883
Satunnaiset tuotot ja kulut		354 148		0
Tilikauden tulos		442 236		19 717
Tilinpäätössiirrot		15 115		14 380
Tilikauden ylijäämä /(alijäämä)		457 351		34 098
Toimintatuotot/Toimintakulut, %		21,4		33,7
Vuosikate/Poistot, %		117,0		103,4
Vuosikate, euroa/asukas		460,81		505,20
Asukasmäärä		1316		1319

Konsernin rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

Konserni rahoituslaskelma				
	01.01.-31.12.2023		01.01.-31.12.2022	
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	606 421		674 340	
Tulorahoituksen korj.erät	315		-4 998	
Satunnaiset erät	354 148	960 884	0	669 342
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-533 201		-1 226 587	
Pys.vast.hyöd.luov.voitot	600		20 284	
Inv.vars. myyntitulot				
Inv myynti voitot/tappiot				
Rahoitusosuudet	0	-532 601	21 466	-1 184 837
Toiminnan ja investointien rahavirta		428 282		-515 494
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset	-592	-592	0	0
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0		705 753	
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	-141 748		-364 929	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	121 265	-20 483	-171 930	168 895
Oman pääoman muutokset				
Peruspääoman korotus+/alennus-				
Muut oman pääoman muutokset	111	111	894	894
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen				
pääomien muutokset	802		-10 167	
Vaihto-omaisuuden muutos	3 891		18 233	
Saamisten muutos	91 337		110 756	
Korottomien velkojen muutos	-466 079	-370 049	298 450	417 272
Rahoituksen rahavirta		-391 013		587 061
Rahavarojen muutos		37 269		71 567
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12		327 660		413 871
Rahavarat 1.1		290 391		342 304
		37 269		71 567
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1000 €		0		105
Investointien tulorahoitus, %		113,9		56,9
Lainanhoitokate		-1,32		1,12
Kassan riittävyys		177		95

Konsernitase ja sen tunnusluvut

Konsernitase					
ORIPÄÄ	31.12.2023				
VASTAAVAA	KUNTA	KONSERNI	VASTATTAVAA	KUNTA	KONSERNI
PYSYVÄT VASTAAVAT			OMA PÄÄOMA		
Aineettomat hyödykkeet			Peruspääoma	3052	3052
Aineettomat oikeudet	149	149	Säätiöiden ja yhdistysten peruspääomat		
Muut pitkävaikutteiset menot	17	17	Arvonkorotusrahasto		
Ennakkomaksut			Muut omat rahastot		1
Aineelliset hyödykkeet			Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	764	1289
Maa- ja vesialueet	708	710	Tilikauden yli-/alijäämä	419	457
Rakennukset	4496	4699	VÄHEMMISTÖOSUUDET		
Kiihteät rakenteet ja laitteet	1367	1419	ARVOSTUSERÄT		
Koneet ja kalusto	6	29	Kertynyt poistoero	91	
Muut aineelliset hyödykkeet			PAKOLLISET VARAUKSET		
Ennakkomaksut ja kesk.er. hank.	214	227	Eläkevaraukset		
Sijoitukset			Muut pakolliset varaukset		
Osakkuusyhteisöosuudet			TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Osakkeet ja osuudet		0	Valtion toimeksiannot		17
Osuudet kuntayht.	87		Lahjoitusrahastojen pääomat	1	9
Muut osakkeet ja osuudet	388	388	Muut toimeksiantojen pääomat	8	45
Joukkovelkakirjalainasaamiset			VIERAS PÄÄOMA		
Lainasaamiset kuntayhtymiltä			Pitkäaikainen		
Lainasaamiset muilta			Joukkovelkakirjalainat		
Muut saamiset		1	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1183	1183
TOIMEKSIANTOJEN VARAT			Lainat julkisyhteisöiltä		
Valtion toimeksiannot		17	Lainat muilta luotonantajilta		
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	1	2	Saadut ennakot		1
Muut toimeksiantojen varat		38	Ostovelat		
VAIHTUVAT VASTAAVAT			Liittymismaksut ja muut velat	341	341
Vaihto-omaisuus			Siirtovelat		
Aineet ja tarvikkeet	8	11	Laskennallinen verovelka		
Keskeneräiset tuotteet		6	Lyhytaikainen		
Valmiit tuotteet			Joukkovelkakirjalainat	1300	1300
Muu vaihto-omaisuus			Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	326	326
Ennakkomaksut			Lainat julkisyhteisöiltä		
Pitkäaikaiset saamiset			Lainat muilta luotonantajilta		
Myyntisaamiset			Saadut ennakot	6	15
Lainasaamiset		1	Ostovelat	450	475
Laskennalliset verosaamiset			Muut velat	100	106
Muut saamiset			Siirtovelat	243	274
Siirtosaamiset			Laskennallinen verovelka		
Lyhytaikaiset saamiset					
Myyntisaamiset	329	335	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	8283	8892
Lainasaamiset					
Laskennallinen verovelka					
Muut saamiset	482	493	TASEEN TUNNUSLUVUT:		
Siirtosaamiset	17	24	Omavaraisuusaste, %	51,1	54,0
Rahoitusarvopaperit			Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	1182	1747
Osakkeet ja osuudet		0	Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	898	1327
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin		132	Lainakanta 31.12., 1000 €	3949	4022
Joukkovelkakirjalainasaamiset			Lainakanta 31.12., €/asukas	3001	3056
Muut arvopaperit			Lainasaamiset, 1000 €	0	0
Rahat ja pankkisaamiset	13	196	Asukasmäärä	1316	1316
VASTAAVAA YHTEENSÄ	8283	8892			

1.7 TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY JA TALOUDEN TASAPAINOTTAMISTOIMENPITEET

Tuloksen käsittely

Kunnanhallitus esittää tilikauden 403.589,03 euron tuloksen käsittelystä seuraavaa:

Tilikauden tulos	403.589,03 €
Poistoeron vähennys	15.136,92 €
Tilikauden ylijäämä	418.725,95 €

Tuloutetaan tehtyjä poistoeroja suunnitelman mukaan 15.136,92 euroa. Tilikauden ylijäämä 418.725,95 euroa siirretään edellisten tilikausien ylijäämiin.

Oripään kunnan taseessa on tilikauden tuloksen kirjaamisen jälkeen yhteensä 1.182.395,73 euroa kertynyttä ylijäämää.

2. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota. Toteutumisvertailussa seurattavia asioita ovat toiminnallisten tavoitteiden, määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen.

2.1 KÄYTTÖTALouden TOTEUTUMINEN

Kunnan toimintaa ohjataan käyttötalousosan avulla. Talousarvion käyttötalousosassa valtuusto on asettanut tehtäväkohtaiset tavoitteet sekä osoittanut tavoitteiden edellyttämät tuloarviot ja määrärahat tehtävien hoitoon.

VAALIT

Tehtäväalue: Keskusvaalilautakunta

Vastuhenkilö: Kunnanjohtaja

Palvelu-ajatus:

Järjestää kunnan alueella kulloinkin toteutettavaksi määrätyt kunnalliset, alueelliset ja valtiolliset vaalit.

Vuonna 2023 järjestettiin eduskuntavaalit.

Talous (sitova):

Keskusvaalilautakunta						
	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 2023	Poikkeama	Toteutuma 2022
Ulkoinen						
Toimintatulot	2 000,00	0,00	2 000,00	2 500,00	-500,00	3 000,00
Toimintamenot	-3 730,00	0,00	-3 730,00	-5 692,67	1 962,67	-2 353,00
Toimintakate	-1 730,00	0,00	-1 730,00	-3 192,67	1 462,67	647,00
Sisäinen						
Toimintatulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Toimintamenot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Toimintakate	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

TARKASTUSLAUTAKUNTA

Vastuhenkilö: Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja

Palvelu-ajatus:

Kunnan hallinnon ja taloudenhoidon laillisuuden ja tuloksellisuuden varmistaminen. Kunnanvaltuuston asettamien tavoitteiden toteutumisen valvonta.

Talousarvio ja määrärahat:

Tarkastuslautakunta						
	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 2023	Poikkeama	Toteutuma 2022
Ulkoinen						
Toimintatulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Toimintamenot	-10 620,00	0,00	-10 620,00	-7 555,78	-3 064,22	-10 665,00
Toimintakate	-10 620,00	0,00	-10 620,00	-7 555,78	-3 064,22	-10 665,00
Sisäinen						
Toimintatulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Toimintamenot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-18,00
Toimintakate	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-18,00

KUNNANHALLITUS

Kunnanhallitus						
	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 2023	Poikkeama	Toteutuma 2022
Ulkoinen						
Toimintatulot	10 220,00	0,00	10 220,00	12 777,74	-2 557,74	20 441,00
Toimintamenot	-607 571,00	-37 939,00	-645 510,00	-646 053,81	543,81	-679 619,00
Toimintakate	-597 351,00	-37 939,00	-635 290,00	-633 276,07	-2 013,93	-659 178,00
Sisäinen						
Toimintatulot	63 500,00	0,00	63 500,00	235 427,00	-171 927,00	210 291,00
Toimintamenot	-22 480,00	0,00	-22 480,00	-54 364,00	31 884,00	-35 013,00
Toimintakate	41 020,00	0,00	41 020,00	181 063,00	-140 043,00	175 278,00

Tehtäväalue: Yleishallinto
Vastuhenkilö: Kunnanjohtaja

Strategiset tavoitteet

Kunnallinen päätöksenteko perustuu tulevaisuuden ennakointiin ja suunnitelmallisuuteen. Kunnan toiminnan kannalta keskeistä on talouden pysyminen tasapainossa. Kunnallinen palvelutuotanto on tehokasta ja kustannuskehitys vakaata ja suhteutettu kunnan maksukykyyn. Kunnan tuloksellinen palvelutuotanto perustuu oikein mitoitettuun henkilöstön osaamiseen ja motivaatioon. Ihmisten johtamisen tulee perustua tasa-arvoiseen ja yhdenvertaiseen kohteluun. Tiedottaminen ja tehtävien toimeenpano on varmistettava. Helppo lähestyttävyyys ja avoin ilmapiiri.

Strategian toteuttaminen

Talousarvion ja -suunnitelman valmisteluprosessi sekä arvioinnin kehittäminen jatkuvaksi ympärivuotiseksi toiminnaksi kaikilla kunnan tulosityksikkötasoilla. Tulevaisuuteen ulottuvat toimeenpanosuunnitelmat ja investoinnit, joissa pystytään arvioimaan kunnan tila ja palvelujen tarve pitkälti tulevaisuuteen. Työyhteisöjen kehittäminen niin, että kunnassa on motivoitunut, osaava ja työkykyinen henkilöstö. Työhyvinvointikysely tehty yhteistyössä työterveyshuollon kanssa.

Talousarvion tavoitteet v. 2023:

TAVOITE	MITTARI	TOTEUTUMINEN
Kunnan positiivisen näkyvyyden lisääminen ja viestintävastuun sisäistäminen koko organisaatiossa	Positiivisten uutisten lisääminen ja ajantasainen verkkoviestintä	Verkkoviestintä on ajantasaista ja some-viestintä lisääntynyt
Itsenäinen kunta toimii yhteistyössä naapurikuntien ja maakunnan muiden kuntien kanssa	Osallistuminen	Osallistuminen on ollut aktiivista. Maakuntajohtajan koolle kutsuma kj-tason tapaaminen 1/kk ja Auranmaan sekä Loimaan seudun yhteiset palaverit
Kilpailukykyinen kunnallisvero	Veroprosentti	Veroprosentti on alempi naapurikuntiin verrattuna
Tonttien markkinointi	Tonttimarkkinointimateriaali ajan tasalla	Tiedot ajan tasalla, mutta markkinointia tulee lisätä
Kunnan edunvalvonnan kehittäminen	Osallistuminen edunvalvontaan	On toteutunut lausuntojen ja erilaisten vaikuttamistapaamisten kautta.

Talous (sitova):

Yleishallinto						
	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 2023	Poikkeama	Toteutuma 2022
Ulkoisen						
Toimintatulot	10 200,00	0,00	10 200,00	11 130,11	-930,11	20 395,00
Toimintamenot	-572 031,00	-37 939,00	-609 970,00	-601 005,38	-8 964,62	-646 450,00
Toimintakate	-561 831,00	-37 939,00	-599 770,00	-589 875,27	-9 894,73	-626 055,00
Sisäisen						
Toimintatulot	63 500,00	0,00	63 500,00	235 427,00	-171 927,00	210 291,00
Toimintamenot	-22 480,00	0,00	-22 480,00	-54 364,00	31 884,00	-35 013,00
Toimintakate	41 020,00	0,00	41 020,00	181 063,00	-140 043,00	175 278,00

Tehtäväalue: Elinkeinotoimi

Vastuhenkilö: Kunnanjohtaja

Strategiset tavoitteet

Kunta tunnetaan myös vahvasta yrityselämästään. Kunta tarjoaa yritysten sijoittumiselle varteenotettavan ja seudullisesti kilpailukykyisen vaihtoehdon.

Elinvoimainen ja laadukkaat palvelut omaava itsenäinen kunta. Olemme päättäväisiä ja rohkeita pitämään huolta kuntalaistemme hyvinvoinnista. Luonto ja ihmiset ovat meille tärkeitä. Päättöksenteko on ketterää ja toimeenpano ripeää. (Uusi Oripään kunnan kuntasuunnitelma 2023 – 2026)

Kuntaa markkinoidaan aktiivisesti maaseutumaisena asuin-, yritys- ja matkailukuntana. Elinkeinotoimen painopistealueina on yritysten toimintaedellytysten parantaminen, sidosryhmien yhteistyön tiivistäminen, yritysneuvonta sekä kuntalaisten ja Oripäässä toimivien yritysten aktivointi EU:n rahoitusinstrumenttien käyttöön.

Strategian toteuttaminen

Kunnan ja yritysten välisen yhteistyön voimistaminen ja yrittäjäystävällisen ilmapiirin luominen sekä myönteisen kuntakuvan ylläpitäminen. Kuntakuvan muodostumisessa luottamushenkilöillä ja henkilöstöllä on yhtä keskeinen rooli.

TAVOITE	MITTARI	TOTEUTUMINEN
Elinvoimaisuus	Tapahtumien ja käyntien lukumäärä. Markkinointi ja mainonnan sekä kuntayhteistyön tilinpäätös.	Markkinoidaan näkyvästi kaikissa kanavissa. Pidetään säännöllisesti yhteyttä kuntalaisiin ja naapurikuntiin. Panostettu tapahtumiin yhteistyössä yritysten sekä yhdistysten kanssa. OKRA 2023.
Kunta toimii yhteistyössä paikallisten yritysten kanssa	Yhteydenotot yrityksiin	Yhteydenottoja on tehty. Laadittu kunnan ja yrittäjien välille elinvoimalupaus Yhteiset tapahtumat.

Talous (sitova):

Maaseutuelinkeinot						
	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 2023	Poikkeama	Toteutuma 2022
Ulkoinen						
Toimintatulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Toimintamenot	-14 000,00	0,00	-14 000,00	-18 075,80	4 075,80	-19 216,00
Toimintakate	-14 000,00	0,00	-14 000,00	-18 075,80	4 075,80	-19 216,00
Sisäinen						
Toimintatulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Toimintamenot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Toimintakate	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Elinkeinotoimi						
	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 2023	Poikkeama	Toteutuma 2022
Ulkoinen						
Toimintatulot	20,00	0,00	20,00	1 647,63	-1 627,63	46,00
Toimintamenot	-21 540,00	0,00	-21 540,00	-26 972,63	5 432,63	-13 953,00
Toimintakate	-21 520,00	0,00	-21 520,00	-25 325,00	3 805,00	-13 907,00
Sisäinen						
Toimintatulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Toimintamenot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Toimintakate	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

SIVISTYSLAUTAKUNTA

Sivistyslautakunta						
	<i>Alkuperäinen talousarvio</i>	<i>Talousarvio-muutokset</i>	<i>Talousarvio muutosten jälkeen</i>	<i>Toteutuma 2023</i>	<i>Poikkeama</i>	<i>Toteutuma 2022</i>
Ulkoinen						
<i>Toimintatulot</i>	138 570,00	0,00	138 570,00	204 542,77	-65 972,77	170 201,57
<i>Toimintamenot</i>	-2 598 335,00	-183 000,00	-2 781 335,00	-2 818 164,39	36 829,39	-2 605 614,71
<i>Toimintakate</i>	-2 459 765,00	-183 000,00	-2 642 765,00	-2 613 621,62	-29 143,38	-2 435 413,14
Sisäinen						
<i>Toimintatulot</i>	33 000,00	0,00	33 000,00	41 049,00	-8 049,00	31 860,00
<i>Toimintamenot</i>	-273 960,00	0,00	-273 960,00	-401 890,00	127 930,00	-403 086,00
<i>Toimintakate</i>	-240 960,00	0,00	-240 960,00	-360 841,00	119 881,00	-371 226,00

Tehtäväalue: Perusopetus
Vastuuhenkilö: Sivistysjohtaja

Palveluajatus

Tarjotaan laadukasta perusopetusta asianmukaisissa tiloissa pätevällä ja motivoituneella henkilökunnalla.

Strategiset tavoitteet

Laadukas peruskoulutus on kunnan vetovoimalle merkittävä tekijä. Peruskoulutusta annetaan ajanmukaisissa tiloissa modernein välinein. Koulun opetus noudattaa lautakunnan hyväksymää opetussuunnitelmaa. Luodaan edellytykset siihen, että opetussuunnitelma toteutuu.

Strategian toteuttaminen

Oripään kunnassa on yksi luokka-asteet 1-6 käsittävä perusopetusta antava koulu. Yläkoululaiset opiskelevat suurimmaksi osaksi lähikoulussaan Riihikosken yhtenäiskoulussa. Oripään koulua käyvät oppilaat opetetaan mm. lukemaan, kirjoittamaan ja laskemaan opetussuunnitelman tavoitteiden mukaisesti. Oppilaille opetetaan yhteiselämän pelisäännöt kasvattaen heitä yhteiskunnan vastuullisiksi jäseniksi.

Strategiasta johdetut toiminnalliset tavoitteet

TAVOITE	MITTARI	MITTARIN TAVOITETASO	TOTEUTUMA 31.12.
Koululaiset oppivat opetussuunnitelman tavoitteiden mukaisesti.	Palaute huoltajilta ja oppilailta mm. arviointikeskusteluissa sekä oppilasarviointi mm. kokein sekä lukuvuositodistuksin.	Palaute on voitto-puolisesti positiivista. Pyritään saavuttamaan oppiaineittain hyvän osaamisen kriteerit.	Palautteessa on käynyt ilmi huoli oppimistuloksista opettajasijaisten suuren määrän ja vaihtuvuuden vuoksi. Opettajat ovat olleet verrattain tyytyväisiä oppimistuloksiin.
Opettajisto työskentelee opetussuunnitelman hengessä.	Laaja-alaisen osaamisen arkinen käyttö	Opetuksessa ja opiskelussa huomioidaan ilmiöopiskelu, toiminnallisuus ja monialaisuus.	On pidetty toiminnallisia ja monialaisia teemapäiviä lukuvuoden aikana.

Opetuksessa huomioidaan koulun kansainvälistyminen	S2-opetukseen ja oppimiseen tukeen panostetaan.	S2-oppilaat siirtyvät yläkouluun riittävän hyvällä suomenkielentaidolla.	S2-oppilaiden saavuttama suomenkielentaito jätti toimimisen varaa annetusta tuesta huolimatta. Valmoluokan puuttuminen vaikuttaa.

Toiminnan laajuus

Perusopetuksen oppilasmäärät	TP 2021	TP 2022	TP 2023
Oripään koulu	96	103	90
Puistokadun koulu Loimaa	2	1	2
Alastaron Kirkonkylän koulu	1	1	0
Hirvikosken yhtenäiskoulun erityisluokka	0	0	0
Riihikosken yhtenäiskoulu	50	51	66
Yläneen yhtenäiskoulu	0	0	0
Säkylä Huovinrinteen koulu	2	2	2
Muu	1	2	1
yhteensä	152	160	161

Oripään koulun ja Riihikosken yhtenäiskoulun pienryhmissä opiskelee dysfaattisia, käytöshäiriöisiä ja oppimisvaikeuksia omaavia oppilaita. Loimaan kaupungin Hirvikosken yhtenäiskoulussa opiskelee harjaantumisoppilaita.

Oripään koulu	TP 2021	TP 2022	TP 2023
Tuntikehys/viikko	214,5	215,5*	213,5*
Tuntikehys viikossa/oppilas	2,23	2,09	2,37
Kuljetusoppilaita (maksuttomat)	42	47	42
Maksullisessa kuljetuksessa	4	6	11
Erityisessä tuessa	9	9	9
Luokanopettajia	6	6	6
Erityisluokanopettajia	1	1	1
Erityisopettajia	1	1	1
Koulunkäyntiohjaajia	4,5	4,5	4,5
koulu- ja varhaiskasvatuskuraattori	0,6	0,6	0,2
Keittiöhenkilökunta	1,3	1,3	1,3
Siivoushenkilökunta	0,7 (tekninen toimi)	0,7 (tekninen toimi)	0,7

*Oripään koulun viikoittain opetettava tuntimäärä eli tuntikehys sisälsi luokkaopetustunteja 202, tukiovetusta 6 h ja kerhotunteja 6 viikossa. Taulukon summaan sisältyy vielä erityistehtävät, yht. 1,5 h/vko.

Varha tuottaa koulupsykologi-, koulukuraattori- ja kouluterveydenhuoltopalvelut. Syyslukukaudella ei Oripäähän koulupsykologipalvelua saatu. Koulukuraattoriresurssi väheni kolmesta työpäivästä/vko yhteen.

Oripään koulussa on toiminut syyslukukaudella neljä eri koulun kerhoa, 4-6 h/vko.

Aamu- ja iltapäiväkerho toimii koulun työpäivinä pois lukien lukukausien päätöspäivät.

APIP-kerho	TP 2021	TP 2022	TP 2023
kerholaisia/aamupäiväkerhopäivä	1,1	1,8	1,2
kerholaisia/iltapäiväkerhopäivä	8,5	12,0	9,5

Talous (sitova):

Perusopetus						
	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 2023	Poikkeama	Toteutuma 2022
Ulkoinen						
Toimintatulot	87 070,00	0,00	87 070,00	109 116,68	-22 046,68	72 225,00
Toimintamenot	-1 856 545,00	0,00	-1 856 545,00	-1 845 894,51	-10 650,49	-1 706 242,00
Toimintakate	-1 769 475,00	0,00	-1 769 475,00	-1 736 777,83	-32 697,17	-1 634 017,00
Sisäinen						
Toimintatulot	33 000,00	0,00	33 000,00	41 049,00	-8 049,00	31 860,00
Toimintamenot	-137 290,00	0,00	-137 290,00	-201 773,00	64 483,00	-146 249,00
Toimintakate	-104 290,00	0,00	-104 290,00	-160 724,00	56 434,00	-114 389,00

Talous (sitova):

Keskiasteen koulutus						
	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2023	Poikkeama	Toteuma 2022
Ulkoinen						
Toimintatulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Toimintamenot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Toimintakate	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Sisäinen						
Toimintatulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Toimintamenot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Toimintakate	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Tehtäväalue: Varhaiskasvatus

Vastuuhenkilö: Varhaiskasvatuksen päällikkö

Palveluajatus

Tarjotaan alle kouluikäisille lapsille varhaiskasvatusperusteiden mukaista laadukasta varhaiskasvatusta sekä esiopetusta ympäristössä, joka tukee yksilöllisesti lapsen kasvua, kehitystä ja oppimista. Motivoitunut, pätevä henkilökunta vastaa huoltajien kanssa tehtävästä yhteistyöstä.

Strategiset tavoitteet

Laadukkaan varhaiskasvatuksen tae on koulutettu, motivoitunut henkilökunta. Panostetaan rekrytointiin ja täydennyskoulutukseen, jotta varhaiskasvatuslain kelpoisuusvaatimukset täyttyvät ja toiminnan laadukkuus säilyy. Täydennyskoulutus lisää henkilökunnan motivaatiota ja toiminnan kehittämistä. Asianmukaiset, terveet tilat mahdollistavat laadukkaan, pedagogisesti suunnitellun toiminnan toteuttamisen.

Strategian toteuttaminen

Oripään kunnassa varhaiskasvatusta toteutetaan päiväkotitilaisuuksissa Kultasiivessä, jossa tarjotaan myös vuorohoitoa, sekä Ketunpesän ja Nallenkolon yksiköissä. Kunnassa toimii yksi perhepäivähoidaja. Kultasiipi on alle 3-vuotiaiden, Ketunpesä 3-4-vuotiaiden ja Nallenkolo 5-6 -vuotiaiden yksikkö. Perhepäivähoidossa on alle 3-vuotiaita. Toimintaa yksiköissä toteutetaan valtakunnalliseen varhaiskasvatussuunnitelman perusteisiin pohjautuvien paikallisten varhaiskasvatus- ja esiopetussuunnitelmien mukaisesti. Varhaiskasvatustoiminnalla luodaan yhdenvertaiset edellytykset siihen osallistuvien lasten kokonaisvaltaiselle kasvuille, kehitykselle ja oppimiselle.

Strategiasta johdetut toiminnalliset tavoitteet

STRATEGISET TAVOITTEET	TEHTÄVÄKOHTAISET TAVOITTEET	MITTARI	MITTARIN TAVOITETASO	TOTEUMA 31.12.
Toiminnan laatu	Kaikissa yksiköissä noudatetaan toimintasuunnitelmaa sekä toimitaan varhaiskasvatus- ja esiopetus suunnitelman mukaisesti.	Varhaiskasvatus- ja esiopetus suunnitelmatyön jatkuva havainnointi, toteuttaminen, arviointi ja kehittäminen. Yksikköön suuntautuva palaute asiakkailta (asiakaskyselyt).	Asiakkaat ovat tyytyväisiä palveluun.	Palkattu varhaiskasvatuspäällikkö, esiopettaja ja keittiötehtäviin ryhmäavustaja sekä vakinaistettu viisi varhaiskasvatuksen lastenhoitajaa. Erityisopettajan ja kahden varhaiskasvatusopettajan rekrytointi ei onnistunut. Erityisopettaja palvelut on ostettu ulkopuoliselta, varhaiskasvatusopettajan tehtäviä on hoitaneet nimetyt lastenhoitajat. Henkilökunnan kehityskeskustelut, koulutuspäivät sekä toimien vakinaistaminen ovat lisänneet työ motivaatiota ja työn hallittavuutta sekä vähentäneet poissaoloja. Asiakaspalaute positiivista.
Toiminnan laatu, prosessitekijät	Henkilöstön ja lasten välinen vastavuoroinen vuorovaikutus on turvallista ja välittävää: henkilöstö kohtaa myönteisesti ja yksilölliset tarpeet huomioiden ryhmän lapset.	Jokaisen lapsen kohtaaminen ja kuulluksi tuleminen päivittäisessä pienryhmätoiminnassa. Lasten aloitteiden havaitseminen ja niihin vastaaminen lasten osallisuutta ja toimijuutta tukien. Mm. henkilöstön ja lapsiryhmän välistä vuorovaikutusta arvioidaan eri menetelmillä.	Henkilöstö sitoutuu lapseen ja lapsiryhmään. Työn ilo ja merkityksellisyys kasvavat. Koettu laatu paranee. Laadunarvioinnissa hyödynnetään monipuolisia materiaaleja.	Jokaiselle lapselle laadittiin yksilöllinen varhaiskasvatus- tai esiopetus suunnitelma yhdessä huoltajien kanssa. Pienryhmät toimivat jokaisessa yksikössä. Henkilökuntaa koulutettiin pienryhmätoiminnasta ja tuestusta leikistä.

LASTEN PÄIVÄHOITO	TP21	TP22	TA 23	TP23
Toiminnan laajuus: 0–6 v. 31.12.	66	72	75	80
Ikäluokasta (0–6v.) lapsia päivähoitossa (%)	85	89	83	77,5
Päivähoitolapset vuodessa	62	80	70	76
Hoitolapsia 31.12.	59	64	62	62
Hoitopäivät / PPH	1059	553	1680	438
PK: hoitopäivät / vuosi (kokopvähoito)	4133	3668,5	4830	4926
Nallenkolon päiväkotiryhmä (alle esiop. ikäiset)	1177	1775,50	3570	2328
esiopetusta täydentävä varhaiskasvatus hoitopäivät / vuosi	2255	1840	2100	2245
Lapsia esiopetuksessa 31.12.	Kevät 20	Kevät 16	Kevät 10	Kevät 11
	Syksy 15	Syksy 10	Syksy 17	Syksy 18
Esiopetustunnit	724	712		720
Ryhmis hoitopäivät/vuosi	217	1190	1680	707
Toiminnan taloudellisuus:				
Bruttomenot/hoitopäivä				
PPH = perhepäivähoito	43	67	40	49
EOTVK = Nallenkolon esiopetusta täydentävä vaka	42	30	23	12
PK = päiväkotito	55	60	53	61
Nallenkolon päiväkotiryhmä (5 v.)	26	31	26	45
Ryhmis	60	58	49	37

LASKUKAAVA; LAPSILUKU x TOIMINTAPVÄT 20 x 10,5 KK = TOIMINTAPÄIVÄT VUODESSA , SIS. JA ULK.MENOT/ TOIMINTAPÄIVÄT= HOITOMAKSU/PVÄ

HENKILÖSTÖ:	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TP 2023
	Toteuma 31.12	Toteuma 31.12.		Toteuma 31.12.
<i>Hallinto:</i> Varhaiskasvatuksen vastuuhenkilö/päällikkö	0,5	0,5	0,5+0,5	1
<i>Perhepäivähoito:</i> Perhepäivähoitaja	1	1	1	1
<i>Päiväkoti Kultasiipi:</i> Varhaiskasvatuksen opettaja Lastenhoitaja Ryhmäavustaja/vastaava rpph Oppisopimusopiskelija Palkkatuella	1,5 3	1 3.2	1 3,4	1 4.1 0 0.8(1.8.saakka) 0.5(1.4.saakka)
<i>Vuorohoito:</i> Lastenhoitaja				0.6
<i>Päiväkoti Nallenkolon päiväkotiryhmä:</i> Varhaiskasvatuksen opettaja Lastenhoitaja/Oppisopimusopiskelija Ryhmäavustaja	2 0,21	1 1	1 2 0,2	1 0.8 0
<i>Esiopetusryhmä ja esiopetusikäisten osapäivähoitoryhmä (ap/ip hoito):</i> Varhaiskasvatuksen esiopettaja Esikoulun lastenhoitaja / ai-ip hoitaja Ryhmäavustaja	1,0 1,0 0,21	1 1 0.21	1 1 0,2	1 2 0.21
<i>Ryhmis</i> Lastenhoitaja	2	2	2	2,6 (31.5.saakka)
<i>Ketunpesä</i> Varhaiskasvatuksen opettaja Lastenhoitaja Ryhmäavustaja/vastaava rpph Oppisopimusopiskelija Palkkatuella				1 2 1 0 0,5
<i>Oppilashuolto</i> Varhaiskasvatuksen kuraattori**	0,4	0,4	0	0.4

** Varhaiskasvatuksen kuraattori aloittanut 10/2021, lopettanut 5/2023

Talous (sitova):

Varhaiskasvatuspalvelut						
	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2023	Poikkeama	Toteuma 2022
Ulkoinen						
Toimintatulot	51 500,00	0,00	51 500,00	95 426,09	-43 926,09	75 884,00
Toimintamenot	-741 790,00	-183 000,00	-924 790,00	-972 269,88	47 479,88	-654 818,00
Toimintakate	-690 290,00	-183 000,00	-873 290,00	-876 843,79	3 553,79	-578 934,00
Sisäinen						
Toimintatulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Toimintamenot	-136 670,00	0,00	-136 670,00	-200 117,00	63 447,00	-171 249,00
Toimintakate	-136 670,00	0,00	-136 670,00	-200 117,00	63 447,00	-171 249,00

HYVINVOINTILAUTAKUNTA

Hyvinvointilautakunta						
	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 2023	Poikkeama	Toteutuma 2022
Ulkoinen						
Toimintatulot	39 550,00	0,00	39 550,00	42 915,70	-3 365,70	0,00
Toimintamenot	-328 739,00	-70 300,00	-399 039,00	-436 666,41	37 627,41	0,00
Toimintakate	-289 189,00	-70 300,00	-359 489,00	-393 750,71	34 261,71	0,00
Sisäinen						
Toimintatulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Toimintamenot	-83 250,00	0,00	-83 250,00	-95 796,00	12 546,00	0,00
Toimintakate	-83 250,00	0,00	-83 250,00	-95 796,00	12 546,00	0,00

Hyvinvointilautakunta aloitti toimintansa 1.1.2023, samaan aikaan hyvinvointialueiden kanssa. Hyvinvointilautakunnan toimialaan kuuluvat kirjasto- ja kulttuuritoimi, hyvinvointi- ja liikuntatoimi sekä nuoriso- ja vapaa-aikatoimi.

Tehtäväalue: Kirjasto- ja kulttuuritoimi

Vastuuhenkilö: Kirjastonjohtaja

Strategiset tavoitteet

Kirjasto on kuntalaisten tiedonhankinnan keskus. Kirjasto luo perusedellytyksiä elinikäiselle oppimiselle ja sivistykselle, itsenäiselle päätöksenteolle ja sosiaalisten ryhmien kulttuurikehitykselle. Kirjasto edistää kuntalaisten medialukutaitoa ja selviytymistä tietoyhteiskunnassa.

Strategian toteutuminen

Kirjaston tehtävänä on valita ilmestyvästä tiedonvälitysaineistosta se, joka parhaiten vastaa kuntalaisten tarpeita ja nyky-yhteiskunnan kehitystä, järjestää se helposti tavoitettavaksi, hakea asiakkaiden tarvitsemää aineistoa omasta kokoelmasta ja auttaa asiakkaita käyttämään tarvittaessa muiden kirjastojen palveluja. Kirjasto tarjoaa viihtyisän ympäristön vapaa-ajan vieton ja omatoimiselle opiskelulle. Asiakkailta on mahdollisuus hyödyntää sähköisiä palveluita ja välineitä kirjastossa.

Tammikuussa kirjasto järjesti kirjavinkkausillan yhteistyössä Keihäskosken marttojen kanssa. Kirjastossa pidettiin käsityönäyttely helmikuussa ja huhtikuussa. Helmikuussa 2023 kirjastossa järjestettiin lastentapahtuma Pimeä seikkailu, johon osallistui 30 henkilöä. Kirjasto osallistui lastentapahtuma Kevätpörinöihin huhtikuussa pitämällä käsinukkesatuja lapsille. Kirjaston säännölliseen toimintaan kuului vuonna 2023 lukupiiri ikäihmisille ja satutunnit 1. luokan oppilaille sekä varhaiskasvatuksen lapsille. Lukupiiri kokoontui yhdeksän kertaa ja satutunteja pidettiin 33 kappaletta.

TAVOITE	MITTARI	TAVOITETASO	TOTEUMA
Kirjaston palvelut ovat monipuolisia ja nykyaikaisia: tarjolla laaja valikoima palveluita aina taidenäyttelyistä mahdollisuuteen ottaa kopioita.	Kirjaston kävijöiden määrä ja heiltä saatava palaute	Kirjaston käyttäjät ovat tyytyväisiä kirjaston palveluihin. Kirjaston palvelut ovat nykyaikaisia.	Kokonaislainaus oli vuonna 2023 aavistuksen suurempi kuin vuonna 2022. Samoin kirjojen lainaus oli hieman suurempi vuonna 2023 kuin edellisenä vuonna, mitä voidaan pitää hyvänä saavutuksena. Fyysisiä kirjastokäyntejä oli vuonna 2023 vain 420/kk, eli vähemmän kuin vuonna 2022.
Museotoimintaa pyritään kehittämään.	Uusien museoesineiden ja vaihtuvien näyttelyjen määrä	Museoesineistöä uudistetaan vuosittain.	Kivimakasiiniin koottiin Barbie-näyttely, joka veti runsaasti kävijöitä, ja pääsi Loimaan lehteen. Kivimakasiinin kokoelmiin saatiin seitsemän uutta museoesineä. Syrjämän ateljeekoti keräsi hämmästyttävän kävijämäärän, peräti 567 kävijää. Kivimakasiinissa vieraili 206 henkilöä.
Kulttuuritoiminta tarjoaa kaikenikäisiä kuntalaisia kiinnostavaa kulttuuria.	Kulttuuritoiminnan osallistujien määrä ja heiltä saatava palaute	Vähintään 200 osallistujaa kulttuuritapahtumissa/vuosi	Osallistujatavoitteeseen päästiin joulunavauksen ansiosta. Sen yleisömääräksi arvioitiin 135 henkilöä. Myös itsenäisyyspäivän juhlaan tuli runsaasti yleisöä (46 henkilöä). Tapahtumatarjonta oli monipuolista – käsityönäyttelystä lasten museopäivään.

KIRJASTO

TUNNUSLUVUT	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Aukiolotunnit vuodessa	1162	1151	1160	1169
Uusien teosten määrä 1000 asukasta kohti (kaikki aineistot)	750	707	750	617
Hankinnat asukasta kohti (kaikki aineistot)	0,75	0,70	0,75	0,62
Kirjahankinnat asukasta kohti	0,73	0,69	0,73	0,60
Lainaajien osuus asukkaista %	25	25	27	27
Lainoja asukasta kohti	10	10	12	10
Verkkokirjastokäynnit / kk	915	841	920	591
Fyysiset kirjastokäynnit / kk	486	453	500	420
Toimintakulut euroa/asukas	88	123	99	132
Satutunnit	13	33	20	33
Kirjastonkäytön opetustunnit	0	0	1	0

Vakituinen henkilökunta	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Kirjastonjohtaja/htv	0,62	0,76	0,76	0,75
Kulttuuri, museot, matkailu	0,146	0,18	0,18	0
Liikunta	0,05	0,06	0,06	0
Maahanmuutto				0,15
Muu hyvinvointi				0,1
Tilat				
Kirjasto + varasto m ²	215	215	215	215

KULTTUURI

Kotiseutumuseo Kivimakasiiniin oli toista vuotta maksuton sisäänpääsy. Museoon koottiin kestäksi Barbie-näyttely. Kivimakasiinissa vieraili säännöllisinä aukioloaikoina 201 ihmistä ja lisäksi aukioloaikojen ulkopuolella oli viisi ryhmäkävijää.

Syrjämän ateljeekodissa kävi runsaasti vierailijoita niin säännöllisinä aukioloaikoina kuin erillisillä ryhmävierailuillakin. Säännöllisinä aukioloaikoina kävijöitä oli 345, ja lisäksi ryhmäkävijöitä oli 222. Ryhmäkävijöiden joukossa oli muun muassa Oripään koulun oppilaita, marttoja ja kamerakerholaisia. Turun Sanomat julkaisi artikkelin Syrjämän ateljeekodista elokuussa, mikä lisäsi ateljeekodin suosiota.

Kulttuuritoimi järjesti yhteistyössä seurakunnan kanssa kulttuuri-iltoja, veteraanijuhlan ja itsenäisyyspäivän juhlan. Lisäksi tanssiesitys ”A soup opera” vieraili Oripäässä. Kulttuuritoimen ja Lions Club Oripään yhdessä järjestämä joulunavaus keräsi yli sadan hengen yleisön.

	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Tapahtumat ja retket (yli 10 osallistujaa)	3	7	10	8
Syrjämän vierailijat	412	270	200	567

Talous (sitova):

Kirjasto- ja kulttuuritoimi						
	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 2023	Poikkeama	Toteutuma 2022
Ulkoinen						
Toimintatulot	3 050,00	0,00	3 050,00	2 410,31	639,69	1 460,23
Toimintamenot	-153 642,00	0,00	-153 642,00	-157 213,10	3 571,10	-157 332,47
Toimintakate	-150 592,00	0,00	-150 592,00	-154 802,79	4 210,79	-155 872,24
Sisäinen						
Toimintatulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Toimintamenot	-27 720,00	0,00	-27 720,00	-32 289,00	4 569,00	-14 042,00
Toimintakate	-27 720,00	0,00	-27 720,00	-32 289,00	4 569,00	-14 042,00

MUUT OPETUSPALVELUT

Muihin opetuspalveluihin kuuluvat Auranlaakson kansalaisopisto sekä Huittisten ja Loimaan musiikkiopistot, joissa oripääläiset voivat opiskella ja harrastaa. Loimaan musiikkiopistossa ei ole viime vuosina ollut juurikaan oripääläisiä opiskelijoita, mutta vuonna 2023 musiikkiharrastus oli aiempaa suosittumpaa, ja opiskelijoita oli useita.

Talous (sitova):

Muut opetuspalvelut						
	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 2023	Poikkeama	Toteutuma 2022
Ulkoinen						
Toimintatulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Toimintamenot	-15 800,00	-5 000,00	-20 800,00	-28 487,49	7 687,49	-19 782,00
Toimintakate	-15 800,00	-5 000,00	-20 800,00	-28 487,49	7 687,49	-19 782,00
Sisäinen						
Toimintatulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Toimintamenot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Toimintakate	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Tehtäväalue: Vapaa-aika- ja nuorisotoimi

Vastuhenkilö: Vapaa-aikaohjaaja

Palveluajatus

Vapaa-aikatoimi toteuttaa kaikille kuntalaisille suunnattuja laadukkaita ja monipuolisia palveluita tiiviisti yhteistyössä kunnan muiden vapaa-ajan toimijoiden kanssa.

Strategiset tavoitteet

Monipuoliset, laadukkaat ja ajantasaiset vapaa-ajanpalvelut kaikille ryhmille. Seutukunnallisessa nuorisotoiminnassa Senu, tätä nykyä Elo-Hanke. Hankkeen tarkoituksena on etsivän nuorisotyön järjestäminen alueella.

Strategisten tavoitteiden toteutuminen

Tammikuun aloitti ilmoitus Nosen muutosta. Noselle löydettiin korvaavan tilat ja 12.1.-1.2.2023 muutettiin osoitteeseen Kanikkalankuja 1. Uusien tilojen sijainti ei ole aivan yhtä hyvä kuin vanhojen ja uudet tilat ovat entisiä tiloja pienemmät. Tarkoitus on olla tässä tilassa tammikuun loppuun 2026. Nuorisotilan liikuntahallivuorot olivat keväällä vähäisellä käytöllä. Nuoria käytiin tapaamassa myös kouluilla.

Kesäkuussa oli leiri, jonne osallistui 7 lasta. Leiri oli Pöytyän Kalikassa ja sujui erittäin hyvin. Yksi oripääläinen lapsi osallistui Kesis-leiriin. Syksy sujui jouhevasti ja syyslomalla pidettiin yö-Nose alakouluikäisille. Nuorten vaikuttajaryhmään saatiin uusia jäseniä ja toimintaa jatketaan innokkaasti.

Vapaa-aikatoimi järjesti koko vuoden säännöllisenä toimintana mm. äijäkerhoa, korttipeli-iltoja ja bingoa. Suomi-Ukraina -iltoja pidettiin kolme, yhdessä seurakunnan ja maahanmuuttotoiminnan kanssa. Lisäksi järjestettiin Auranjoentien matkailutien Avoimiin oviin liittyen takakonttikirppis 20.5.2023. Yhteislauluilta järjestettiin Kangastuvan pesäpallokentällä keväällä ja toinen syksyllä palvelutalossa.

Yhteistyötä tehtiin Auranjoentien matkailutien hyväksi, yhdessä Auran, Pöytyän ja Liedon kanssa. Vuonna 2023 isompia tapahtumia olivat Loppiaisvaloajelu, Auranjoentien avoimet ovet sekä Kulttuuriralli. Uusi hankehakemusta valmisteltiin ja siinä on mm. pyöräilyn kehittäminen matkailutiellä ja tien kunnossapidon parantaminen.

Harjureitillä tuli vuonna 2023 henkilövaihdoksia yhteistyöryhmään. Säkylässä vaihtui vapaa-aikajohtaja, Loimaalla jäi eläkkeelle liikuntasihtööri ja Huittisissa jää vuonna 2024 eläkkeelle nuoris- ja liikuntajohtaja. Näin ollen vapaa-aikaohjaaja jatkaa Harjureitin yhteistyöryhmässä virkavuosiltaan vanhimpana.

Yhteistyö aloitettiin Pöytyän ja Auran kanssa nuorisotyöpajan merkeissä.

Loppuvuonna saimme lahjoituksen Ulla-Maija Nummelalta lasten ja nuorten harrastustoimintaan nuorisotilalla. Tämä lahjoitus käytettiin askartelutarvikkeisiin, konsolipeli-tarvikkeisiin sekä biljarditarvikkeisiin. Isoimpana ostona oli pingispöytä, joka nostetaan biljardipöydän päälle.

Yhteistyötä tehtiin mm. varhaiskasvatuksen, seurojen ja yhdistysten sekä seurakunnan kanssa. Seutukunnallinen nuorisotoimi Senu jatkoi toimintaansa neljän kunnan yhteistyönä ja Elo-hankkeen nimellä.

Talousarvion sitovat tavoitteet

TAVOITE	MITTARI	TAVOITETASO	TOTEUTUMA
Nuorisotyön kehittäminen siten että nuorten osallisuus sekä nuorten kasvu aktiiviseksi kansalaiseksi mahdollistuu.	Osanottajien määrä ja saatava palaute. Nuorten vaikuttajaryhmän toiminta.	Nuorisotilassa kävijöitä noin 70 hlö / vko. Nuorisolain vaatimusten täyttäminen. Nuorten oman aktiivisuuden lisääminen. Nuorten vaikuttajaryhmän sitouttaminen.	Nuorisotilassa on ollut runsaasti kävijöitä noin 34 kävijää/vko. Nuorten vaikuttajaryhmä kokoontui vuoden aikana 4 kertaa. Tapahtumia järjestettiin nuorten ehdotusten pohjalta ja nuorisotilaan tehtiin hankintoja nuorten toiveet huomioiden.
Vapaa-aikatoimen palveluiden saatavuus / vaikuttavuus. Matalankynnyksen toiminta Kuntalaisten osallistaminen ja aktivointi	Osanottajien määrä ja saatava palaute. Saatuun palautteeseen reagoiminen	Hyvä tavoittavuus; viestintä eri palvelumuodoista tavoittaa kohderyhmänsä Kuntalaiset kokevat voivansa vaikuttaa palveluihin.	Suullinen palaute positiivista. Tieto tapahtumista ja muusta toiminnasta on tavoittanut kohderyhmänsä hyvin. Osallistujia tapahtumiin vuoden aikana vaihtelevasti.

Tunnuslukuja

Toiminnan laajuus	<u>2021</u>	<u>2022</u>	<u>2023</u>
VAPAA-AIKATOIMI			
Tapahtumat ja retket:			
- tapahtumat, määrä / osallistujat	1 kpl (Villi ori)	1 kpl (Villi Ori Blues) 300 osallistujaa	11 kpl/ 608 osallistujaa
- retket määrä / osallistujat	2 kpl / 33 osallistujaa	1 kpl/ 0 osallistujaa	1 kpl / 12 osallistujaa
- leirit määrä / osallistujat	-	2 kpl/6 osallistujaa	2 kpl/ 8 osallistujaa
- säännöllinen toiminta kokoumiskerrat/ osallistujat	16 krt/114 osallistujaa	21 krt/159 osallistujaa	12 kertaa/ 132 osallistujaa
- kerhotoiminta kokoumiskerrat / osallistujat	-	-	
Osallistumiskertoja yhteensä	147 osallistujaa	465 osallistujaa	760 osallistujaa

	<u>2021</u>	<u>2022</u>	<u>2023</u>
NUORISOTOIMI			
Tapahtumat ja retket:			
- tapahtumat määrä / osallistujat	-	2 yönuokkari+ Sillanalusrock 936 osallistujaa	1 yönuokkari /15 osallistujaa Sillanalusrock 750 osallistujaa
- retket määrä / osallistujat	-	-	
- nuorisotila aukiolokerrat / kävijät	149 krt / 979 kävijää	155 krt/ 1627 kävijää 52 kävijää/vko	156 krt/ 1056 kävijää 34 kävijää/vko
- vaikuttajaryhmän kokoukset / osallistujat	4 krt / 15 osallistujaa	2 krt/ 6 osallistujaa	4 krt /24 osallistujaa
- etsiväntyön asiakkuudet	4	0	3
Osallistumiskertoja yhteensä	994 osallistujaa	2569 osallistujaa	1848 osallistujaa

Talous (sitova):

Vapaa-aikatoimi						
	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 2023	Poikkeama	Toteutuma 2022
Ulkoinen						
Toimintatulot	4 800,00	0,00	4 800,00	2 435,94	2 364,06	20 632,34
Toimintamenot	-51 517,00	-3 300,00	-54 817,00	-81 793,94	26 976,94	-67 440,24
Toimintakate	-46 717,00	-3 300,00	-50 017,00	-79 358,00	29 341,00	-46 807,90
Sisäinen						
Toimintatulot	0,00	0,00	0,00	0	0,00	0
Toimintamenot	-55 530,00	0,00	-55 530,00	-3 531,00	-51 999,00	-71 546,00
Toimintakate	-55 530,00	0,00	-55 530,00	-3 531,00	-51 999,00	-71 546,00

HYVINVOINTI- JA LIIKUNTATOIMI

Tehtäväalue: hyvinvointi- ja liikuntatoimi

Vastuhenkilö: hyvinvointi- ja liikuntaohjaaja

Palveluajatus

Hyvinvointi- ja liikuntatoimi toteuttaa kaikille kuntalaisille suunnattuja laadukkaita ja monipuolisia hyvinvointi- ja liikuntapalveluita tiiviisti yhteistyössä kunnan muiden vapaa-ajan toimijoiden kanssa.

Strategiset tavoitteet

Seutukunnallisessa liikuntatoiminnassa (Seli) aktiivisesti mukana oleminen. Tiivis yhteistyö kunnan eri yksiköiden, lähikuntien, seurojen / yhdistysten, seurakunnan ja kansalaisopiston kanssa. Voimaa Vanhuuteen kumppanuusohjelman aloitus vuonna 2023, ohjelma kestää vuoden 2025 loppuun asti. Liikkuen läpi vuoden kampanjan toteuttaminen kunnassa. Aktiivinen osallistuminen Rajattomasti Liikuntaa ja LiikU ry:n verkostoihin.

Strategisten tavoitteiden toteutuminen

Hyvinvointi- ja liikuntaohjaajan (hyli-ohjaaja) toimenkuva on uusi ja työ alkoi 1.4.2023. Ohjaaja irtisanoutui ja lopetti työskentelyn Oripäässä syyskuussa, uusi hyvinvointi- ja liikuntaohjaaja rekrytoitiin loppuvuoden aikana ja hän aloitti työssä tammikuussa 2024. Liikuntapalvelujen käyttö oli runsasta vuonna 2023. Sekä liikuntahallia että kuntosalia käytettiin ahkerasti. Nuorisotilalla kävijöillä oli oma liikuntahallivuoro. Ulkoliikuntapaikat olivat myös ahkerassa käytössä.

Yhteistyötä tehtiin mm. vapaa-aikaohjaajan, varhaiskasvatuksen, seurojen ja yhdistysten sekä seurakunnan kanssa. Kaikki seutukunnallisen liikuntatoimen kunnat osallistuvat nyt Rajattomasti liikuntaa verkostoon sekä Voimaa Vanhuuteen kumppanuusohjelmaan.

Kunta tarjosi ryhmäliikuntatunteja oman hyli-ohjaajan sekä ostopalvelu-ohjaajien avulla. Hyli-ohjaaja veti yhteis-sauvakävelyitä ja ostopalveluna järjestettiin kuntosali-circuit sekä tehojumpa. Seurat/järjestöt sekä kansalaisopisto tarjosivat monipuolisesti erilaisia liikunnallisia harrastusmahdollisuuksia ja hyli-ohjaaja on apuna näiden toimintojen mainostamisessa sekä tilojen varauksissa.

Varsinais-Suomenhyvinvointialue (Varha) aloitti toiminnan vuoden 2023 alussa. Varhan organisoituessa myös kunnan hyvinvoinnin edistämistyön taholta vuonna 2023 rakennettiin yhteistyötä Varhan ja hyli-ohjaajan välillä. Tästä johtuen kunnassa aloitti myös uusi hyvinvointilautakunta entisen sosiaalilautakunnan tilalla. Kunnan hyvinvointikertomuksen sekä -suunnitelman päivittäminen aloitettiin vuoden 2023 aikana.

TAVOITE	MITTARI	TAVOITETASO	TOTEUTUMA
Kunta ylläpitää ja kehittää kaikille kuntalaisille soveltuvia ja monipuolisia liikuntapaikkoja ja -tiloja.	Osanottajien määrä ja saatava palaute. Liikuntapaikkojen ja -tilojen kunnan seuranta.	Käyttäjät ovat tyytyväisiä liikuntapaikkoihin ja -tiloihin. Tilat ja välineistö pidetään hyvällä tasolla.	Käyttäjät ovat tyytyväisiä liikuntapaikkoihin ja -tiloihin, suullinen palaute. Tilat ja välineistö pidetty hyvällä tasolla. Uutta hankittu käyttäjien toiveita kuunnellen ja harkiten.
Kuntalaisia kannustetaan harrastamaan terveyttä edistävää liikuntaa.	Osanottajien määrä ja saatava palaute	Kunnan liikuntatilojen aktiivikäyttö kuntalaisten keskuudessa.	Liikuntatoimella oli matalan kynnyksen tapahtumia pitkin vuotta ja osallistuminen tapahtumiin oli aktiivista. Kuntosalin käyttöaste on kiitettävä. Liikuntahallin vakiovuorojen käyttöaste on ollut 56,63 % jota on täydennetty runsailla yksittäisvuoroilla.

LIIKUNTATOIMI	2021	2022	2023
Tapahtumat ja retket:			
- liikuntaryhmien kokoontumiset	-	-	34 kertaa/ 111 osallistujaa
- tapahtumien määrä / osallistujat	1 kpl /17 osallistujaa		2 kpl/ 50 osallistujaa
- retket määrä / osallistujat	-	-	-
- säännöllinen toiminta (krt/vko) kokoontumiskerrat / osallistujat	24 krt /161 osallistujaa	44 krt /471 osallistujaa	83krt /474 osallistujaa
- kuntosali, käyntikertoja	3300 kävijää	4332 kävijää	5328 kävijää
- liikuntahalli kokoontumiskerrat / osallistujat	33 vakiovuoroa viikossa. 7956 kävijää /6 kk	34 vakiovuoroa 10 778 kävijää	33 vakiovuoroa /10801 kävijää
- liikuntahalli, yksittäisvuorot	40 kpl	54 kpl	80
Osallistumiskertoja yhteensä	11514 osallistujaa	15 581 osallistujaa	16764 osallistujaa

Talous (sitova):

Liikuntatoimi						
	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 2023	Poikkeama	Toteutuma 2022
Ulkoinen						
Toimintatulot	31 700,00	0,00	31 700,00	27 847,27	3 852,73	0,00
Toimintamenot	-62 780,00	0,00	-62 780,00	-34 257,71	-28 522,29	0,00
Toimintakate	-31 080,00	0,00	-31 080,00	-6 410,44	-24 669,56	0,00
Sisäinen						
Toimintatulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0
Toimintamenot	0,00	0,00	0,00	-59 976,00	59 976,00	0,00
Toimintakate	0,00	0,00	0,00	-59 976,00	59 976,00	0,00

MAAHANMUUTTOASIAT

Tehtäväalue: Maahanmuuttoasiat

Vastuhenkilö: Kirjastonjohtaja

Oripää oli mukana Maahanmuuttajien ohjaus- ja neuvontapalvelut -hankkeessa, ja hankkeen työntekijä sekä kirjastonjohtaja opastivat oripääläisiä maahanmuuttajia vuoden 2023 aikana. Suomen Punainen Risti järjesti kotikuntaoikeuksia koskevan tiedotustilaisuuden Oripäässä maaliskuussa. Kirjastonjohtaja kokosi Oripään kunnan maahanmuuttajien kotouttamisohjelman, jonka kunnanvaltuusto hyväksyi 25.9.2023. Kaikki kuntamallissa mukana olleet Oripäässä asuvat ukrainalaiset hakivat ja saivat kotikunnan vuoden 2023 loppuun mennessä.

YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLTO

Tehtäväalue: Ympäristöterveydenhuolto

Vastuhenkilö: Kirjastonjohtaja

Oripään kunta osti ympäristöterveydenhuollon palveluita, kuten tupakkalain valvontaa ja eläinlääkintäpalveluita Liedon kunnalta.

Talous (sitova):

Hyvinvointitoimi						
	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 2023	Poikkeama	Toteutuma 2022
Ulkoinen						
Toimintatulot	0,00	0,00	0,00	10 222,18	-10 222,18	0,00
Toimintamenot	-45 000,00	-62 000,00	-107 000,00	-134 914,17	27 914,17	0,00
Toimintakate	-45 000,00	-62 000,00	-107 000,00	-124 691,99	17 691,99	0,00
Sisäinen						
Toimintatulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0
Toimintamenot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Toimintakate	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

TEKNINEN LAUTAKUNTA

Tekninen lautakunta						
	<i>Alkuperäinen talousarvio</i>	<i>Talousarvio-muutokset</i>	<i>Talousarvio muutosten jälkeen</i>	<i>Toteutuma 2023</i>	<i>Poikkeama</i>	<i>Toteutuma 2022</i>
Ulkoinen						
<i>Toimintatulot</i>	879 520,00	0,00	879 520,00	891 781,47	-12 261,47	655 016,27
<i>Toimintamenot</i>	-1 284 147,00	0,00	-1 284 147,00	-1 372 831,15	88 684,15	-1 747 748,64
<i>Toimintakate</i>	-404 627,00	0,00	-404 627,00	-481 049,68	76 422,68	-1 092 732,37
Sisäinen						
<i>Toimintatulot</i>	321 580,00	0,00	321 580,00	396 460,80	-74 880,80	445 522,00
<i>Toimintamenot</i>	-41 258,00	0,00	-41 258,00	-128 995,21	87 737,21	-67 145,41
<i>Toimintakate</i>	280 322,00	0,00	280 322,00	267 465,59	12 856,41	378 376,59

Tulos kokonaisuudessaan teknisen lautakunnan osalta ylittyi.

Tehtäväalue: Hallinto
Vastuuhenkilö: Tekninen johtaja

Palveluajatus:

Teknisen lautakunnan tehtäväalueena on vastata lautakunnan alaisen palvelutuotannon järjestämisestä ja kehittämisestä kiinteistönhoidon, yhdyskuntahuollon ja yksityisteiden osalta sekä kunnan rakennushankkeiden toteuttamisesta.

Talous (sitova):

Toimintamenot pysyivät hallinnon osalta budjetissa

Teknisen toimien hallinto						
	<i>Alkuperäinen talousarvio</i>	<i>Talousarvio-muutokset</i>	<i>Talousarvio muutosten jälkeen</i>	<i>Toteutuma 2023</i>	<i>Poikkeama</i>	<i>Toteutuma 2022</i>
Ulkoinen						
<i>Toimintatulot</i>	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9 988,00
<i>Toimintamenot</i>	-142 707,00	0,00	-142 707,00	-139 892,76	-2 814,24	-134 138,80
<i>Toimintakate</i>	-142 707,00	0,00	-142 707,00	-139 892,76	-2 814,24	-124 150,80
Sisäinen						
<i>Toimintatulot</i>	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
<i>Toimintamenot</i>	-9 710,00	0,00	-9 710,00	-35 189,00	25 479,00	-17 718,00
<i>Toimintakate</i>	-9 710,00	0,00	-9 710,00	-35 189,00	25 479,00	-17 718,00

Tehtäväalue: Kiinteistötoimi
Vastuuhenkilö: Tekninen johtaja

Palveluajatus:

Tehtäväalue on vastannut keskitetysti kaikista kunnan hallinnoimien rakennusten, piha-alueiden, puistojen ja yleisten alueiden hoidosta, kunnossa- ja ylläpidosta sekä varastointi-, kone- ja laitepalveluista. Tehtäväalue on huolehtinut myös peltoalueiden vuokrauksesta sekä metsien hoidosta metsätaloussuunnitelman pohjalta.

Tehtäväalue käsittää seuraavat tulosyksiköt:

Muiden toimielinten käytössä olevat rakennukset, aravalainoitettua vuokrataloja, muut asuinrakennukset, osakehuoneistot ja maa- ja metsätilat.

Teknisellä lautakunnalla oli vuoden lopussa hoidossaan 21 kiinteistöä asumis-, liikunta-, kulttuuri- ja kuntapalveluiden käytössä.

Kunnan omistamat vuokra-asunnot ovat olleet vuokrattuina lähes 100 %: sesti.

Asuntoja kunnan omistamissa kiinteistöissä oli 31.12.2023 yhteensä 79 kappaletta.

Loimaantien rivitaloilla oli elokuussa 2023 tulipalo, jossa tuhoutui 4 asuntoa. Vakuutusksittelystä päädyttiin kertakorvaukseen, joka näkyy satunnaisissa tuotoissa.

Muiden hallinnonalojen käytössä olevien rakennusten kunnossa - ja ylläpitokustannukset on laskutettu sisäisinä vuokrina kiinteistöä käyttäviltä hallintokunnilta.

Kiinteistöhoito-, kunnossapito- ja siivouspalvelut tuotettiin pääosin teknisen toimen oman henkilöstön toimesta. Erikoistyöt, auraus sekä hiekoitustyöt teetettiin yksityisillä urakoitsijoilla.

Metsänhakkuut ja hoitotyöt toteutettiin yhteistyössä Metsän-hoitoyhdistys Loimijoki Ry:n kanssa.

Palvelutalon maalämpölaitteiden toiminnasta ja asennuksesta on kiista urakoitsijan kanssa ja kunta on tehnyt niistä korvausvaatimuksen. Keskustelut ovat edenneet oikeusteitse. Oripään kunta hävisi oikeuskäsittelyn ja päätti olla etenemättä asioiden kanssa pidemmälle.

	2021	2022	2023
kerrosala m2	12793	12793	12563
tilavuus m3	55987	55987	55297
osakehuoneistot	3	3	3
metsäala ha	188	188	188
peltoala ha	3,7	3,7	3,7
työntekijät	5,7	7,05	6,45

Talous (sitova):

Toimintakate on ennakoitua huonompi, tuloja oli ennakoitua enemmän. Kiinteistöissä on korjausvelkaa, jota on koitettu viedä parempaan suuntaan, remontoimalla ja huoltamalla kiinteistöjä. Henkilöstökulujen ylitys johtuu siitä, ettei palkkoja ole vyörytetty kuten talousarvioon on laskettu. Asiantuntijapalveluiden ylitys johtui palvelutalon oikeudenkäyntikustannuksista, sekä kiinteistöautomaation ohjelmoinneista.

Kiinteistötoimi	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 2023	Poikkeama	Toteutuma 2022
Ulkoinen						
Toimintatulot	576 420,00	0,00	576 420,00	602 892,83	-26 472,83	353 136,12
Toimintamenot	-712 553,00	0,00	-712 553,00	-839 932,53	127 379,53	-1 090 704,26
Toimintakate	-136 133,00	0,00	-136 133,00	-237 039,70	100 906,70	-737 568,14
Sisäinen						
Toimintatulot	307 360,00	0,00	307 360,00	372 679,00	-65 319,00	424 416,00
Toimintamenot	-19 050,00	0,00	-19 050,00	-70 110,80	51 060,80	-30 421,00
Toimintakate	288 310,00	0,00	288 310,00	302 568,20	-14 258,20	393 995,00

Tehtäväalue: Rakennustarkastus- ja maa-ainesvalvonta
Vastuhenkilö: Tekninen johtaja

Vuoden 2023 aikana rakennusvalvonnan viranhaltijatehtäviä on hoidettu ostopalveluna Pöyty-
 än kunnalta. Maa-aineslupien valvonta tehdään Etelä-Satakunnan ympäristötoimiston toimesta
 tai toimeksiantoina. Lautakunta päättää maa-ainesluvat.

Talous, suoritteet ja tunnusluvut

Toiminnan laajuus	2021	2022	2023
Myönnettyt rakennusluvat	17	23	22
Myönnettyt toimenpideluvat	7	11	6
Myönnettyt luvat yhteensä	24	44	34
Voimassa olevat maa-ainesluvat	10	10	8
Toimenpideilmoitukset	6	2	1

Talous (sitova):

Rakennusluvista tulot arvioitua suuremmat kuin talousarviossa, maa-aineslupien tulot pie-
 nemmät kuin talousarviossa.

Rakennustarkastus- ja maa-ainesvalvonta						
	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 2023	Poikkeama	Toteutuma 2022
Ulkoinen						
Toimintatulot	50 000,00	0,00	50 000,00	60 542,25	-10 542,25	45 526,30
Toimintamenot	-43 580,00	0,00	-43 580,00	-41 528,10	-2 051,90	-36 924,55
Toimintakate	6 420,00	0,00	6 420,00	19 014,15	-12 594,15	8 601,75
Sisäinen						
Toimintatulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Toimintamenot	-780,00	0,00	-780,00	-3 620,00	2 840,00	-2 819,00
Toimintakate	-780,00	0,00	-780,00	-3 620,00	2 840,00	-2 819,00

Tehtäväalue: Ympäristönsuojelu
Vastuhenkilö: Tekninen johtaja

Ympäristölupien valmistelu tehdään Etelä-Satakunnan ympäristötoimiston toimesta tai toimek-
 siantoina. Luvista päättäminen kuuluu lautakunnan päätösvaltaan.

Talous (sitova):

Vuoden aikana käsiteltiin ympäristölupia, ja yksi uusi myönnettiin. Tuloja oli arvioitua vähem-
 män. Roskaantuneiden kiinteistöjen siivoukseen varattua rahaa ei käytetty.

Ympäristön suojelu						
	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 2023	Poikkeama	Toteutuma 2022
Ulkoinen						
Toimintatulot	5 000,00	0,00	5 000,00	4 946,00	54,00	2 444,00
Toimintamenot	-33 290,00	0,00	-33 290,00	-19 924,57	-13 365,43	-20 208,96
Toimintakate	-28 290,00	0,00	-28 290,00	-14 978,57	-13 311,43	-17 764,96
Sisäinen						
Toimintatulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Toimintamenot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Toimintakate	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Tehtäväalue: Yhdyskuntahuolto
Vastuhenkilö: Tekninen johtaja

Tehtäväalueeseen kuuluu kunnan tienpitovastuulla olevien teiden ja valaistuksen hoito ja kunnossapito, puistojen, leikkikenttien, matonpesupaikkojen, ulkoilualueiden ja muiden yleisten alueiden hoito ja kunnossapito.

Strategiset tavoitteet:

- Kaavatiet ja muut kulkuväylät ovat kunnossa ja turvallisia.
- Leikkikentät ja ulkoilualueet ovat kunnossa.
- Yleiset alueet ovat siistejä ja viihtyisiä.

Talous (sitova):

Toimintamenot kokonaisuudessaan alle budjetoidun.

Yhdyskuntahuolto	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 2023	Poikkeama	Toteutuma 2022
Ulkoinen						
Toimintatulot	3 100,00	0,00	3 100,00	6 692,46	-3 592,46	3 551,60
Toimintamenot	-127 857,00	0,00	-127 857,00	-122 129,81	-5 727,19	-148 071,37
Toimintakate	-124 757,00	0,00	-124 757,00	-115 437,35	-9 319,65	-144 519,77
Sisäinen						
Toimintatulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Toimintamenot	-800,00	0,00	-800,00	-1 418,00	618,00	-1 520,00
Toimintakate	-800,00	0,00	-800,00	-1 418,00	618,00	-1 520,00

Tehtäväalue: Yksityistiet
Vastuhenkilö: Tekninen sihteeri

Palveluajatus:

Tehtäväalue huolehtii yksityisteiden kunnossapidon ja perusparantamisen avustamisesta valtuuston vahvistamien jakoperusteiden mukaan.

Talous, suoritteet ja tunnusluvut v. 2023:

Perustiedot/tunnusluvut	2020	2021	2022	2023
Avustettavat yksityistiet, kpl	28	25	22	26
Avustetut tiet km	54	49	43	50
Avustukset euroa	18769	18548	22949	22488
Kunnan avustus euroa/km	347,57	378,53	533,70	449,76

Talous (sitova):

Kilometri avustus oli 25 000 € ja perusparannuksiin oli varattu 3 000 €. Kilometriavustuksen jäämä käytettiin perusparannusavustukseen. Perusparannusavustusta maksettiin kahdelle tielle yhteensä 5482 €.

Yksityistiet						
	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 2023	Poikkeama	Toteutuma 2022
Ulkoinen						
Toimintatulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Toimintamenot	-28 000,00	0,00	-28 000,00	-27 999,84	-0,16	-27 999,99
Toimintakate	-28 000,00	0,00	-28 000,00	-27 999,84	-0,16	-27 999,99
Sisäinen						
Toimintatulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Toimintamenot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Toimintakate	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Tehtäväalue: Vesihuoltolaitos
Vastuuhenkilö: Tekninen johtaja

Tavoitteet:

Hulevesimäärän vähentäminen. Johdetun jäteveden määrä Kakolan jätevedenpuhdistamolle nousi edellisvuoteen verrattuna. Syynä nousuun on suurempi sademäärä. Työtä verkoston kunnostuksen parissa jatketaan edelleen.

VESILAITOS	2023	2022	2021
Omilta ottamoilta pumpattu vesimäärä	176 986	186 480	208 636
Ostettu vesimäärä	2 232	8 253	6 178
Muille vesilaitoksille myyty	29 680	29 498	29 454
Omalta jakelualueelta laskutettu vesimäärä	128 958	150 845	163 163
Vesijohtoverkoston liittyjämäärä			
Verkkoon liittyneet kiinteistöt	663	663	657
Vesijohtoverkon pituus	82 530	82 530	82 530

VIEMÄRILAITOS

Kakolan jätevedenpuhdistamolle johdettu jätevesi	102 034	78 403	132 332
Laskutettu jätevesimäärä	33 984	34 158	36 210
Viemäriverkkoon liittyneet kiinteistöt	295	295	289
Jätevesiviemäriverkoston pituus	21 930	21 930	21 930
Hulevesiviemäriverkoston pituus	592	592	592

Talous (sitova):

Laskuttamattomia asiakkaita on muita vuosia enemmän, asiakkaat ilmoittanut vesimittarilukemia huonosti ja niistä ei muistuteltu, johtuen etäluettavien mittareiden vaihtotyöstä. Lisäksi pumpattu vesimäärä on viime vuosina laskenut.

Vesihuoltolaitos						
	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 2023	Poikkeama	Toteutuma 2022
Ulkoinen						
Toimintatulot	245 000,00	0,00	245 000,00	216 707,93	28 292,07	240 370,25
Toimintamenot	-196 160,00	0,00	-196 160,00	-181 423,54	-14 736,46	-178 293,47
Toimintakate	48 840,00	0,00	48 840,00	35 284,39	13 555,61	62 076,78
Sisäinen						
Toimintatulot	14 220,00	0,00	14 220,00	23 781,80	-9 561,80	21 106,00
Toimintamenot	-10 918,00	0,00	-10 918,00	-18 657,41	7 739,41	-14 667,41
Toimintakate	3 302,00	0,00	3 302,00	5 124,39	-1 822,39	6 438,59

2.2 TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN

Tuloslaskelman toteutuminen	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatulot	1 069 860	0	1 069 860	1 153 973	84 113
Myyntitulot	307 100		307 100	296 035	-11 065
Maksutulot	121 950		121 950	145 346	23 396
Tuet ja avustukset	28 770		28 770	72 911	44 141
Vuokratuotot	576 440		576 440	603 809	27 369
Muut toimintatulot	35 600		35 600	35 872	272
Valmistus omaan käyttöön			0	0	0
Toimintamenot	-4 833 142	-291 239	-5 124 381	-5 285 290	-160 909
Henkilöstömenot	-2 332 570	-161 939	-2 494 509	-2 483 918	10 591
Palvelujen ostot	-1 636 862	-33 000	-1 669 862	-1 813 037	-143 175
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-634 410	-31 000	-665 410	-648 871	16 539
Avustukset	-96 000	-62 000	-158 000	-136 823	21 177
Muut toimintamenot	-133 300	-3 300	-136 600	-202 641	-66 041
Toimintakate	-3 763 282	-291 239	-4 054 521	-4 131 317	-76 796
Verotulot	3 080 000		3 080 000	2 974 661	-105 339
Valtionosuudet	1 751 285		1 751 285	1 806 799	55 514
Muut valtionosuudet			0		0
Rahoitustulot ja -menot:	-44 000	-67 000	-111 000	-110 916	84
Korkotulot muilta	2 100		2 100	1 408	-692
Muut rahoitustulot muilta	1 000		1 000	955	-45
Korkomenot	-39 200	-67 000	-106 200	-105 780	420
Muut rahoitusmenot	-7 900		-7 900	-7 500	400
Vuosikate	1 024 003	-358 239	665 764	539 226	-126 538
Poistot ja arvonalentumiset			0		
Suunnitelman mukaiset poistot	-495 000		-495 000	-485 637	9 363
Arvonalentumiset			0		0
Satunnaiset erät			0		0
Satunnaiset tulot			0	350 000	350 000
Satunnaiset menot			0		0
Tilikauden tulos	529 003	-358 239	170 764	403 589	232 825
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	15 137		15 137	15 137	0
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)			0		0
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)			0		0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	544 140	-358 239	185 901	418 726	232 825

Verotulojen erittely, €

Verotulot, EUR	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
	2023				
- Kunnan tulovero	2 100 000		2 100 000	2 060 800	-39 200
- Kiinteistövero	423 000		423 000	378 583	-44 417
- Osuus yhteistöveron tuotosta	557 000		557 000	535 277	-21 723
- Muut verotulot	0		0	0	0
Yhteensä	3 080 000	0	3 080 000	2 974 661	-105 339

Tuloverot

Vuosi	Tuloveroprosentti	Verotettava tulo, milj. euroa	Muutos %
2023	8,36	22	12,6
2022	21,00	20	7,1
2021	21,00	19	2,1
2020	21,00	18	0,8
2019	21,00	18	0,0
2018	19,50	18	5,9
2017	19,50	17	-5,6
2016	19,50	18	-10,0
2015	19,50	20	-16,7
2014	19,50	24	9,1
2013	19,50	22	2,3

Valtionosuudet

Valtionosuudet, EUR	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
	2023				
Yleinen valtionosuus	1 310 074	0	1 310 074	1 776 656	466 582
Opetus ja kulttuuritoimen valtionosuudet	-9 973	0	-9 973	-312 085	-302 112
<i>Muut valtionosuudet</i>	0	0	0	0	0
Verotulomenetysten kompensatio	451 184	0	451 184	342 228	-108 956
VOS koronaosuus					
Veroperustemuutoksista johtuvien veromenetysten korvaus					
Opetus-kulttuuri korona					
Valtionosuudet yhteensä	1 751 285	0	1 751 285	1 806 799	55 514

2.3 INVESTOINTIOSAN TOTEUTUMINEN

INVESTOINNIT	tulot		menot		Toteutuma tulot	Toteutuma menot
	Alkuperäinen talousarvio muutokset	Talousarvio- muutokset	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset		
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET						
Atk-ohjelmat				0	0	0
Yhteensä				0	0	0
Kiinteä omaisuus						
Maanhankinta: osto ja myynti				11 000	11 000	600
Yhteensä			0	11 000	11 000	600
Osakkeet ja osuudet						
Yhteensä	0	0	0	0	0	0
Muu käyttöomaisuus						
Koneet ja kalusto			50 000	-50 000		
Yhteensä	0	0	50 000	-50 000	0	0
Talonrakennus						
Loimaantien rivitalot			20 000		20 000	0
Vanhusten rivitalot			50 000		50 000	0
Haapalan peruskorjaus			60 000	-60 000	0	0
Koulukuja			350 000		350 000	213 679
Kunnanvirasto				110 000	110 000	108 624
Keskusta-alue			20 000	5 000	25 000	24 944
Yhteensä	0	0	500 000	55 000	555 000	0
Julkinen käyttöomaisuus						
Kaavateiden rakentaminen ja kunnossapito			10 000		10 000	9 170
Asfaltointi			15 000	8 000	23 000	23 070
Tievalaisimien uusiminen			16 000	5 000	21 000	19 337
Vapaa-ajan keskus			20 000		20 000	
Urheilukenttä			30 000		30 000	10 300
Energiaselvitys			50 000	-39 000	11 000	
Yhteensä	0	0	141 000	-26 000	115 000	0
Vesihuoltolaitos						
Kunnallistekniikan rakentaminen ja hulevesiviemäröinti			65 000	10 000	75 000	50 176
Etäluettavat vesimittarit			60 000		60 000	35 288
Yhteensä		0	125 000	10 000	135 000	0,00
Kaikki yhteensä	0	0	816 000	0	816 000	600,00
Nettoinvestoinnit						505 180

Investointien määrärahasiirrot 2023:

Kunnanvaltuusto 19.6.2023

siirto kohdasta Haapala, kohtaan kunnanvirasto 60 000 €

siirto kohdasta Traktori/kuormaaja, kohtaan kunnanvirasto 50 000 €

Kunnanvaltuusto 18.12.2023

Kustannuspaikasta energiaselvitys ja viraston alueen lämmitysmuodon vaihtaminen siirretään

5 000 € kohtaan Uitonmäen katuvalaistus

8 000 € kohtaan asfaltoinnit

5 000 € kohtaan keskusta-alue

10 000 € kohtaan kunnallistekniikan rakentaminen ja hulevesiviemärointi

11 000 € kohtaan maa-alueet

2.4 RAHOITUSOSAN TOTEUTUMINEN

Talousarvion rahoitusosan toteutumisvertailu					
	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toiminta ja investoinnit					
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	1 024 003	-358 239	665 764	539 226	-126 538
Satunnaiset erät			0	350 000	350 000
Tulorahoituksen korjauserät				337	337
			0		
Investointien rahavirta			0		
Investointimenot	-816 000		-816 000	-505 780	310 220
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0		0		0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot			0	600	600
			0		
Toiminnan ja investointien rahavirta	208 003	-358 239	-150 236	384 383	534 619
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäys					
Antolainasaamisten vähennys					
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys			0	0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-196 748		-196 748	-141 748	55 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos	300 000		300 000	121 265	-178 735
Rahoituksen rahavirta	103 252	0	103 252	-20 483	-123 735
Oman pääoman muutokset					
Vaikutus maksuvalmiuteen	311 255	-358 239	-46 984	363 900	410 884

YHTEENVETO VALTIUSTON HYVÄKSYMÄN MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMISESTA											
	N/B	Määrärahat		TA muutosten		Toteutuma	Poikkeama	Tuloarviot		Poikkeama	
		Alkup. tal.ansio	TA:n muutokset	TA:n muutokset	jälkeen			Alkup. tal.ansio	TA:n muutokset		TA muutosten jälkeen
KÄYTTÖTALOUSOSA											
Keskusvaillautakunta	N	-3 730		-3 730	-5 693	1 963	2 000	2 000	2 000	2 500	-500
Tarkastuslautakunta	N	-10 620		-10 620	-7 556	-3 064	0	0	0	0	0
Maaseutuelinkeinot	N	-14 000		-14 000	-18 076	4 076	0	0	0	0	0
Yleishallinto	N	-572 031	-37 939	-609 970	-601 005	-8 965	10 200	10 200	11 130	-930	
Elinkeinotoimi	N	-21 540		-21 540	-26 973	5 433	20	20	1 648	-1 628	
Varhaiskasvatus	N	-741 790	-183 000	-924 790	-972 270	47 480	51 500	51 500	95 426	-43 926	
Perusopetus	N	-1 856 545		-1 856 545	-1 845 895	-10 650	87 070	87 070	109 117	-22 047	
Keskiasteen koulutus	N	0		0	0	0	0	0	0	0	
Muut opetuspalvelut	N	-15 800	-5 000	-20 800	-28 487	7 687	0	0	0	0	
Kirjasto- ja kulttuuritoimi	N	-153 642		-153 642	-157 213	3 571	3 050	3 050	2 410	640	
Vapaa-aikatoimi	N	-51 517	-3 300	-54 817	-81 794	26 977	4 800	4 800	2 436	2 364	
Hyvinvointitoimi	N	-45 000	-62 000	-107 000	-134 914	27 914	0	0	10 222	-10 222	
Liikuntatoimi	N	-62 780	0	-62 780	-34 258	-28 522	31 700	31 700	27 847	3 853	
Vesihuoltolaitos	N	-196 160	0	-196 160	-181 424	-14 736	245 000	245 000	216 708	28 292	
Teknisen toimen hallinto	N	-142 707		-142 707	-139 893	-2 814	0	0	0	0	
Kiinteistötoimi	N	-712 553	0	-712 553	-839 933	127 380	576 420	576 420	602 893	-26 473	
Yhdyskuntahuolto	N	-127 857	0	-127 857	-122 130	-5 727	3 100	3 100	6 692	-3 592	
Yksityiset	N	-28 000		-28 000	-28 000	0	0	0	0	0	
Rak.tark. ja maa-ainesväl.	N	-43 580	0	-43 580	-41 528	-2 052	50 000	50 000	60 542	-10 542	
Ympäristön suojelu	N	-33 290		-33 290	-19 925	-13 365	5 000	5 000	4 946	54	
Palo- ja pelastustoimi	N	0		0	0	0	0	0	0	0	
		-4 833 142	-291 239	-5 124 381	-5 285 290	162 583	1 069 860	1 069 860	1 153 973	-84 113	
TULOSLASKELMAOSA											
Verotulot	B						3 080 000	3 080 000	2 974 661	-105 339	
Valtionosuudet	B						1 751 285	1 751 285	1 806 799	55 514	
Korkotulot	B			0	0	0	2 100	2 100	1 408	-692	
Muut rahoitustulot	B			0	0	0	1 000	1 000	955	-45	
Korkomenot	B	-39 200	-67 000	-106 200	-105 780	-420	0	0	0	0	
Muut rahoitusmenot	B	-7 900		-7 900	-7 500	-400	0	0	0	0	
Satunnaiset erät	B	-47 100	-67 000	-114 100	236 720	-350 000	0	4 834 385	4 783 823	-50 562	

2.5 YHTEENVETO MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMISESTA

Tuloslaskelma

TULOSLASKELMA					
	1.1.-31.12.2023		1.1.-31.12.2022		
Toimintatuotot					
Myyntituotot	296 034,87		352 401,65		
Maksutuotot	145 346,13		476 372,40		
Tuet ja avustukset	72 911,03		161 185,13		
Muut toimintatuotot	639 680,79	1 153 972,82	430 717,09	1 420 676,27	-266 703,45
Valmistus omaan käyttöön					
Toimintakulut					
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-1 993 226,92		-3 024 137,43		
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-425 604,47		-669 113,56		
Muut henkilösivukulut	-65 086,63		-73 473,10		
Palvelujen ostot	-1 813 036,53		-5 314 870,95		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-648 871,38		-756 435,42		
Avustukset	-136 823,19		-253 265,14		
Muut toimintakulut	-202 641,13	-5 285 290,25	-198 069,77	-10 289 365,37	5 004 075,12
Toimintakate		-4 131 317,43		-8 868 689,10	
Verotulot	2 974 660,75		5 154 886,51		
Valtionosuudet	1 806 799,00		4 257 461,00		
Rahoitustuotot ja -kulut	-110 916,10		-27 605,35		
Korkotuotot	1 408,15		8 308,36		
Muut rahoitustuotot	955,38		5 613,68		
Korkokulut	-105 779,63		-39 220,32		
Muut rahoituskulut	-7 500,00	4 670 543,65	-2 307,07	9 384 742,16	-4 714 198,51
Vuosikate		539 226,22		516 053,06	23 173,16
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	485 637,19	485 637,19	452 753,01	452 753,01	
Arvonalentumiset					
Satunnaiset erät:					
Satunnaiset tuotot	350 000,00				
Satunnaiset kulut		350 000,00		0,00	
Tilikauden tulos		403 589,03		63 300,05	340 288,98
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)		15 136,92		15 136,92	
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)					
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)					
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		418 725,95		78 436,97	340 288,98

Rahoituslaskelma

RAHOITUSLASKELMA - ORIPÄÄ	2023	2022
<u>Toiminnan ja investointien rahavirta</u>		
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	539 226,22	516 053,06
Satunnaiset erät	350 000,00	
Tulorahoituksen korjausevät	336,73	
	889 562,95	516 053,06
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-505 779,87	-391 530,99
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,00	160,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	600,00	12 396,05
	-505 179,87	-378 974,94
Toiminnan ja investointien rahavirta	384 383,08	137 078,12
<u>Rahoituksen rahavirta</u>		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys		
Antolainasaamisten vähennys		
	0,00	0,00
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00	0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-141 748,00	-196 748,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos	121 265,04	-288 001,46
	-20 482,96	-484 749,46
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	948,60	-10 111,17
Vaihto-omaisuuden muutos	4 377,53	13 866,77
Saamisten muutos	93 680,19	40 619,88
Korottomien velkojen muutos	-472 562,83	293 402,47
	-373 556,51	337 777,95
Rahoituksen rahavirta	-394 039,47	-146 971,51
Rahavarojen muutos	-9 656,39	-9 893,39
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	13 255,46	22 911,85
Rahavarat 1.1.	22 911,85	32 805,24
<i>muutos</i>	-9 656,39	-9 893,39

Tase

TASE					
VASTAAVAA	2023	2022	VASTATTAVAA	2023	2022
A PYSYVÄT VASTAAVAT	7 431 376,10	8 040 379,37	A OMA PÄÄOMA	4 233 956,56	4 284 129,24
I Aineettomat hyödykkeet	165 856,84	195 370,75	I Peruspääoma	3 051 560,83	3 520 459,46
1. Aineettomat oikeudet	148 918,22	149 254,95	II Arvonkorotusrahassto		
2. Tietokoneohjelmistot	16 938,62	46 115,80	IV Edell. tilikausien yli-/alijäämä	763 669,78	685 232,81
3. Muut pitkävaikuttiset menot			V Tilikauden yli-/alijäämä	418 725,95	78 436,97
4. Ennakkomaksut					
II Aineelliset hyödykkeet	6 790 317,42	6 741 597,56	B POISTOERO JA VAPAA-	90 821,33	105 958,25
1. Maa- ja vesialueet	708 014,20	672 478,70	EHTOISET VARAUKSET		
2. Rakennukset	4 496 412,71	4 691 999,73	1. Poistoero	90 821,33	105 958,25
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 366 620,86	1 336 252,22	2. Vapaaehtoiset varaukset		
4. Koneet ja kalusto	5 590,57	14 450,41			
5. Muut aineelliset hyödykkeet			C PAKOLLISET VARAUKSET	0,00	0,00
6. Ennakkomaksut ja keskener. hank.	213 679,08	26 416,50	1. Eläkevaraukset		
			2. Muut pakolliset varaukset		
III Sijoitukset	475 201,84	1 103 411,06	D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	8 924,29	7 975,69
1. Osakkeet ja osuudet	475 201,84	1 103 411,06	1. Valtion toimeksiannot		
2. Joukkovelkakirjalainasaamiset			2. Lahjoitusrahastojen pääomat	1 303,68	1 390,58
3. Muut lainasaamiset			3. Muut toimeksiantojen pääomat	7 620,61	6 585,11
4. Muut saamiset					
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	866,87	866,87	E VIERAS PÄÄOMA	3 949 018,40	4 601 374,78
1. Valtion toimeksiannot			I Pitkäaikainen	1 523 271,04	1 659 400,14
2. Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	866,87	866,87	1. Joukkovelkakirjalainat		
3. Muut toimeksiantojen varat			2. Lainat rah.- ja vak.laitoksilta	1 182 566,00	1 324 314,00
			3. Lainat julkisyhteisöiltä		
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	850 477,61	958 191,72	4. Lainat muilta luotonantajilta		
I Vaihto-omaisuus	8 245,91	12 623,44	5. Saadut ennakot	18 409,57	17 686,67
1. Aineet ja tarvikkeet			6. Ostovelat		
2. Keskeneräiset tuotteet			7. Liittymismaksut ja muut velat	322 295,47	317 399,47
3. Valmiit tuotteet/tavarat	1 290,41	1 618,83	8. Siirtovelat		
4. Muu vaihto-omaisuus	6 955,50	7 902,13			
5. Ennakkomaksut	0,00	3 102,48	II Lyhytaikainen	2 425 747,36	2 941 974,64
			1. Joukkovelkakirjalainat	1 300 000,00	1 050 000,00
II Saamiset	828 976,24	922 656,43	2. Lainat rah.- ja vak.laitoksilta	326 290,12	425 025,08
Pitkäaikaiset saamiset	0,00		3. Lainat julkisyhteisöiltä		
1. Myyntisaamiset			4. Lainat muilta luotonantajilta	0,00	30 000,00
2. Lainasaamiset			5. Saadut ennakot	6 400,00	54 600,00
3. Muut saamiset			6. Ostovelat	450 493,33	805 080,65
4. Siirtosaamiset			7. Liittymismaksut ja muut velat	99 795,79	161 267,56
Lyhytaikaiset saamiset	828 976,24	922 656,43	8. Siirtovelat	242 768,12	416 001,35
1. Myyntisaamiset	329 327,75	404 914,30			
2. Lainasaamiset			VASTATTAVAA YHTEENSÄ	8 282 720,58	8 999 437,96
3. Muut saamiset	482 194,99	503 961,83			
4. Siirtosaamiset	17 453,50	13 780,30			
III Rahoitusomaisuusarvopaperit	0,00	0,00			
1. Osakkeet ja osuudet					
2. Sijoitukset rahamarkkinainstrum.					
3. Joukkovelkakirjalainasaamiset					
4. Muut arvopaperit					
IV Rahat ja pankkisaamiset	13 255,46	22 911,85			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	8 282 720,58	8 999 437,96			

Konsernilaskelmat

Konsernin tuloslaskelma	1.1.2023 - 31.12.2023		1.1.2022 - 31.12.2022	
Toimintatuotot		1 237 945		4 658 084
Toimintakulut		-5 783 725		-13 822 981
Toimintakate		-4 545 780		-9 164 897
Verotulot		2 974 661		5 154 887
Valtionosuudet		2 287 812		4 728 873
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	4 211		8 397	
Muut rahoitustuotot	960		7 784	
Korkokulut	-105 791		-57 975	
Muut rahoituskulut	-9 651	-110 272	-3 131	-44 926
Vuosikate		606 421		673 937
Osuus osakkuusyht. voitosta/tappiosta		0		-2 336
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelma mukaiset poistot	-482 839		-651 770	
Arvonalentumiset	-35 493	-518 332	-113	-651 883
Satunnaiset tuotot ja kulut		354 148		0
Tilikauden tulos		442 236		19 717
Tilinpäätössirot		15 115		14 380
Tilikauden ylijäämä /(alijäämä)		457 351		34 098
Toimintatuotot/Toimintakulut, %		21,4		33,7
Vuosikate/Poistot, %		117,0		103,4
Vuosikate, euroa/asukas		460,81		505,20
Asukasmäärä		1316		1319

Konserni rahoituslaskelma				
	01.01.-31.12.2023		01.01.-31.12.2022	
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	606 421		674 340	
Tulorahoituksen korj.erät	315		-4 998	
Satunnaiseterät	354 148	960 884	0	669 342
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-533 201		-1 226 587	
Pys.vast.hyöd.luov.voitot	600		20 284	
Inv.vars. myyntitulot				
Inv myynti voitot/tappiot				
Rahoitusosuudet	0	-532 601	21 466	-1 184 837
Toiminnan ja investointien rahavirta		428 282		-515 494
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset	-592	-592	0	0
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0		705 753	
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	-141 748		-364 929	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	121 265	-20 483	-171 930	168 895
Oman pääoman muutokset				
Peruspääoman korotus+/alennus-				
Muut oman pääoman muutokset	111	111	894	894
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen				
pääomien muutokset	802		-10 167	
Vaihto-omaisuuden muutos	3 891		18 233	
Saamisten muutos	91 337		110 756	
Korottomien velkojen muutos	-466 079	-370 049	298 450	417 272
Rahoituksen rahavirta		-391 013		587 061
Rahavarojen muutos		37 269		71 567
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12		327 660		413 871
Rahavarat 1.1		290 391		342 304
		37 269		71 567
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1000 €		0		105
Investointien tulorahoitus, %		113,9		56,9
Lainanhoitokate		-1,32		1,12
Kassan riittävyys		177		95

Konsernitase					
ORIPÄÄ	31.12.2023				
VASTAAVAA	KUNTA	KONSERNI	VASTATTAVAA	KUNTA	KONSERNI
PYSYVÄT VASTAAVAT			OMA PÄÄOMA		
Aineettomat hyödykkeet			Peruspääoma	3052	3052
Aineettomat oikeudet	149	149	Säätiöiden ja yhdistysten peruspääomat		
Muut pitkävaikutteiset menot	17	17	Arvonkorotusrahasto		
Ennakkomaksut			Muut omat rahastot		1
Aineelliset hyödykkeet			Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	764	1289
Maa- ja vesialueet	708	710	Tilikauden yli-/alijäämä	419	457
Rakennukset	4496	4699	VÄHEMMISTÖSUUDET		
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1367	1419	ARVOSTUSERÄT		
Koneet ja kalusto	6	29	Kertynyt poistoero	91	
Muut aineelliset hyödykkeet			PAKOLLISET VARAUKSET		
Ennakkomaksut ja kesk.er. hank.	214	227	Eläkevaraukset		
Sijoitukset			Muut pakolliset varaukset		
Osakkuusyhteisöosuudet			TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Osakkeet ja osuudet		0	Valtion toimeksiannot		17
Osuudet kuntayht.	87		Lahjoitusrahastojen pääomat	1	9
Muut osakkeet ja osuudet	388	388	Muut toimeksiantojen pääomat	8	45
Joukkovelkakirjalainasaamiset			VIERAS PÄÄOMA		
Lainasaamiset kuntayhtymiltä			Pitkäaikainen		
Lainasaamiset muilta			Joukkovelkakirjalainat		
Muut saamiset		1	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1183	1183
TOIMEKSIANTOJEN VARAT			Lainat julkisyhteisöiltä		
Valtion toimeksiannot		17	Lainat muilta luotonantajilta		
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	1	2	Saadut ennakot		1
Muut toimeksiantojen varat		38	Ostovelat		
VAIHTUVAT VASTAAVAT			Liittymismaksut ja muut velat	341	341
Vaihto-omaisuus			Siirtovelat		
Aineet ja tarvikkeet	8	11	Laskennallinen verovelka		
Keskeneräiset tuotteet		6	Lyhytaikainen		
Valmiit tuotteet			Joukkovelkakirjalainat	1300	1300
Muu vaihto-omaisuus			Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	326	326
Ennakkomaksut			Lainat julkisyhteisöiltä		
Pitkäaikaiset saamiset			Lainat muilta luotonantajilta		
Myyntisaamiset			Saadut ennakot	6	15
Lainasaamiset		1	Ostovelat	450	475
Laskennalliset verosaamiset			Muut velat	100	106
Muut saamiset			Siirtovelat	243	274
Siirtosaamiset			Laskennallinen verovelka		
Lyhytaikaiset saamiset			VASTATTAVAA YHTEENSÄ	8283	8892
Myyntisaamiset	329	335			
Lainasaamiset					
Laskennallinen verovelka					
Muut saamiset	482	493	TASEEN TUNNUSLUVUT:		
Siirtosaamiset	17	24	Omavaraisuusaste, %	51,1	54,0
Rahoitusarvopaperit			Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	1182	1747
Osakkeet ja osuudet		0	Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	898	1327
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin		132	Lainakanta 31.12., 1000 €	3949	4022
Joukkovelkakirjalainasaamiset			Lainakanta 31.12., €/asukas	3001	3056
Muut arvopaperit			Lainasaamiset, 1000 €	0	0
Rahat ja pankkisaamiset	13	196	Asukasmäärä	1316	1316
VASTAAVAA YHTEENSÄ	8283	8892			

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

1. Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja menetelmät
 - 1.1. Jaksotusperiaatteet
Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. kaudelle.
 - 1.2. Pysyvät vastaavat
Pysyvät vastaavat on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti.
 - 1.3. Sijoitusten arvostus
Pysyvien vastaavien osakkeet ja osuudet on merkitty taseeseen hankintamenoa. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.

Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoa tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.
 - 1.4. Saamisten ja velkojen arvostus
Saamiset on merkitty tilinpäätökseen nimellisarvoon kuitenkin enintään todennäköiseen arvoon:
 - Luottotappio on kirjattu, kun sen syntyminen on käynyt ilmeiseksi
 - Jos saamisesta ei odoteta enää lainkaan suoritusta, se on poistettu kokonaan luottotappiona, kun velallinen on ulosotossa todettu maksukyvyttömäksi tai saatava ei ole perimistöimiston toimesta saatu perityksi.
Velat:
 - Velat on merkitty tilinpäätöksen nimellisarvoon.
 - 1.5. Rahoitusomaisuuden arvostus
Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoarvoonsa.

Johdannaissopimusten käsittely
 - 1.6. Menojen ja tulojen jaksotus
Tulojen jaksotus:
 - Tuottojen kirjausperusteena on ollut suoritteiden luovuttaminen
Menojen jaksotus:
 - Lomapalkkavelan määrä tilinpäätöspäivänä sisältää myös palkkojen sivukulut ja on laskettu lomakorvauksen laskemista koskevien periaatteiden mukaan henkilötasolla.

- Palvelujen ja tavaroiden ostojen kirjausperusteena on ollut palvelun tai tavaran vastaanottaminen.
- Korkomenot on jaksotettu korkopäivien perusteella.
- Pysyvien vastaavien hankintamenot on aktivoitu ja kirjattu vaikutusaikanaan suunnitelman mukaan poistoina kuluksi.

Pysyvät vastaavat

Käyttöomaisuus on merkitty taseeseen hankintamenoön vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu kunnanvaltuuston hyväksymän poistosuunnitelman mukaisesti.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen todennäköisen luovutushinnan mukaan.

Rahoitusomaisuus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Kunnan tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätös on laadittu kirjapitolautakunnan kuntajaoston ohjeiden mukaisesti. Konsernitilinpäätöksen jatkuvuuden sekä kuntien ja kuntayhtymien välisen vertailtavuuden turvaamiseksi Oripään kunta on laatinut konsernitaseen tuloslaskelman ja sen liitetiedot käsittävän konsernitilinpäätökseen. Kunnalla ei ole tytäryhteisöjä. Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty 2 kpl kuntayhtymiä.

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

6 Toimintatuotot kunnan määrittelemänä tehtäväkokonaisuuksina

Toimintatuotot tehtäväalueittain			Kunta	Kunta
<i>Ulkoiset erät</i>			2023	2022
Yleishallinto			11 130	20 395
Sosiaali- ja terveyspalvelut			0	572 017
Opetus-kulttuuri ja varhaiskasvatus			204 543	170 202
Hyvinvointipalvelut			42 916	0
Tekniset palvelut			891 781	603 494
Muut palvelut			3 603	54 568
Toimintatuotot yhteensä			1 153 973	1 420 676

7 Verotulot

Verotulojen erittely			2023	2022
Kunnan tulovero			2 060 800	3 958 697
Osuus yhteisöveron tuotosta			535 277	809 851
Kiinteistövero			378 583	386 339
Muut verotulot			0	0
Verotulot yhteensä			2 974 661	5 154 887

8 Valtionosuudet

Valtionosuuksien erittely			2023	2022
Yleinen valtionosuus			1 776 656	3 608 072
Harkinnanvarainen rahoitusavustus			0	0
Muut valtionosuudet			0	-5 260
Verotulomenetyksen kompensatio			342 228	951 471
Opetus -ja kultt toimi			-312 085	-296 822
Valtionosuudet yhteensä			1 806 799	4 257 461

9 Palvelujen ostot

Palvelujen ostot erittely			2023	2022
Asiakaspalvelujen ostot			855 619	3 907 800
Muiden palveluiden ostot			957 418	1 407 071
Palvelujen ostot yhteensä			1 813 037	5 314 871

11 Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista ja muutoksista

Käyttöomaisuuden poistojen määrittämisessä on käytetty kunnanvaltuuston 28.5.2003 hyväksymää poistosuunnitelmaa. Pienet käyttöomaisuushankinnat, joiden hankintameno on alle 8 300 €, on kirjattu hankintatilikauden kuluksi, vaikka hankinta olisikin käytössä useamman tilikauden ajan.

Arvioidut poistoajat ja niitä vastaavat vuotuiset poistot ja menetelmät:

Poistosuunnitelmasta on poistettu muut pitkävaikutteiset menot, joita ei ole ja joista ei enää voi jatkossa tehdä poistoja.

ORIPÄÄN KUNTA	menetelmä	poistoaika, v tai poisto-%
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET		
Aineettomat oikeudet	tasapoisto	5
MUUT PITKÄVAIKUTTEISET MENOT	tasapoisto	3-20
AINEELLISET HYÖDYKKEET		
MAA- JA VESIALUEET	ei poistoa	
RAKENNUKSET JA RAKENNELMAT		
Hallinto- ja laitosrakennukset	tasapoisto	40
Tehdas- ja tuotantorakennukset	tasapoisto	15
Talousrakennukset	tasapoisto	15
Vapaa-ajan rakennukset	tasapoisto	30
Museot	tasapoisto	15
Asuinrakennukset	tasapoisto	30
Perusparannetut rakennukset	tasapoisto	10-25
KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET		
Kadut, tiet, torit ja puistot	menojäännöspoisto	10 %
Sillat, laiturit ja uimalat	menojäännöspoisto	25 %
Muut maa- ja vesirakenteet	menojäännöspoisto	20 %
Vedenjakeluverkosto	menojäännöspoisto	10 %
Viemäriverkko	menojäännöspoisto	10 %
Ulkovalaistuslaitteet	menojäännöspoisto	20 %
Muut putki- ja kaapeliverkot	menojäännöspoisto	20 %
Vesi- yms. laitosten laitoskoneet ja laitteet	menojäännöspoisto	20 %
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	menojäännöspoisto	20 %
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakennukset	menojäännöspoisto	20 %
KONEET JA KALUSTO		
Muut kuljetusvälineet	tasapoisto	5
Muut liikkuvat työkonet	tasapoisto	5
Muut raskaat koneet	tasapoisto	10
Muut kevyet koneet	tasapoisto	5
ATK-laitteet	tasapoisto	5
Muut laitteet ja kalusteet	tasapoisto	5
Terveysthuollon laitteet	tasapoisto	5
MUUT AINEELLISET HYÖDYKKEET		
Luonnonvarat	käytön mukainen	
KÄYTTÖOMAISUUSARVOPAPERIT JA MUUT PITKÄAIK. SIJ.		
Osakkeet ja osuudet	ei poistoa	

13 Satunnaisiin tuottoihin ja kuluihin sisältyvät erät

Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely	Konserni	Kunta	Kunta
		2023	2022
Satunnaiset tuotot		350 000	0
Satunnaiset kulut			
Yhteensä	0	350 000	0

16 Erittely poistoeron muutoksista

Erittely poistoeron muutoksista	2023	2022
Investointivaraukseen liittyvä poistoeron muutos	15 137	15 137
Suunnitelman mukaisten poistojen ja Verotuksessa tehtyjen poistojen erotus (- tai +)		
Poistoeron muutokset yhteensä	15 137	15 137

Tasetta koskevat liitetiedot

Taseen vastaavaa koskevat liitetiedot

17 Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot	Kunta	Kunta
	2023	2022
Satunnaiset tuotot		
Maa- ja vesialueiden myyntivoitot		
Myyntivoitot yhteensä	0	0

18 Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely

Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely	2023	2022
Osinkotuotot muista yhteisöistä	967	5 614
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä		
Yhteensä	967	5 614
- Metsäliitto Osuuskunta		

19 Tiedot pysyvistä vastaavista tase-eräkohtaisesti

Pysyvien vastaavien sijoitukset	Kunta-	Muut	Yhteensä
	yhtymä osuudet	osakkeet ja osuudet	
Hankintameno 1.1.	715 567	387 844	1 103 411
Lisäykset			0
Vähennykset	-628 209		-628 209
Siirrot erien välillä			0
Hankintameno 31.12.	87 358	387 844	475 202
Arvonlennukset			0
Arvonkorotukset			0
Kirjanpitoarvo 31.12.	87 358	387 844	475 202

Olellaiset kuntayhtymäosuuksien arvon muutokset (tili 1203)							
Tase arvo 31.12.2023	Tase arvo 31.12.2023	Tase- arvo 1.1.	Lisäykset tilikaudella	Vähennykse tilikaudella	Tase- arvo 31.12.	Kunnan osuus kuntayhtymän peruspääomasta	Ero
Kuntayhtymäosuudet:	715 567,31	87 358,09			87 358,09		
Varsinais-Suomen sh-piiri	-623 818,11						
VS-erityishuoltopiiri	-4 391,11						

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet										
Aineettomat hyödykkeet										
Aineet- tomat oikeudet	Muut pit- kävaikuttei- set menot	Ennakkoo- maksut	Yhteensä	Aineelliset Maa- ja vesi- alueet	Raken- nukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja Kalusto	Muut aineettomat hyödykk.	Ennakkoo- maksut ja kesk.er.h.	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	195 371		195 371	672 479	4 692 000	1 336 252	14 450		26 417	6 741 597
Lisäykset tilikauden aikana			0	35 536	108 624	147 341			213 679	505 180
Rahoitusosuudet tilikaudella										0
Vähennykset tilikauden aikana	-337		-337	0	-35 493					-35 493
Siirrot erien välillä										0
Tilikauden poisto	-29 177		-29 177		-268 718	26 417	-8 860		-26 417	-420 968
Arvonlennukset ja niiden palautukset										0
Poistamaton hankintameno 31.12.	165 857		165 857	708 014	4 496 413	1 366 621	5 591	0	213 679	6 790 316
Arvonkorotukset										0
Kirjanpitoarvo 31.12.	165 857		165 857	708 014	4 496 413	1 366 621	5 591	0	213 679	6 790 317
Olenneiset lisäpoistot										
Erittely olennaisista lisäpoistoista										

Omistuksia muissa yhteisöissä koskevat liitetiedot

20, 21 Tytäryhteisöt ja kuntayhtymät

20)					
Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt					
Nimi	Kotipaikka	Kunnan omistus- osuus %	Kuntakonsernin osuus (1000 e) omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	tilikauden voitosta/ tappiosta
Kuntayhtymät					
Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin kuntayhtymä	Turku	0,0000			
Varsinais-Suomen erityishuoltopiirin kuntayhtymä	Paimio	0,0000			
Varsinais-Suomen Liitto	Turku	0,2800			
Lounais-Suomen koulutus kuntayhtymä	Loimaa	2,2556			

21)			
Osakkuus ja muut omistusyhteisöt			
	Kotipaikka	osakkeet kpl	kirjanpito arvo
As Oy Peltokartano	Oripää	884	32 023
As Oy Oripään Lennonpellontie	Oripää	70	138 000
As Oy Oripään Auraniitty	Oripää	67	150 302
Loimi-Hämeen Jätehuolto	Forssa	114	19 173
Metsäliiton osuudet			13 520
Yläneenjoen jätevesiosuuskunta	Oripää	2	200
Kuntien Taitoa Oy	Helsinki	1414	1 414
Kuntien Tiera Oy	Helsinki	1414	1 414
Turun seudun puhdistamo Oy	Turku	16	31 797

22 Pitkä- ja lyhytaikaiset saamiset tytäryhteisöiltä ja kuntayhtymiltä

Saamisten erittely	2023		2022	
	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta jäsenenä				
Myyntisaamiset				
Lainasaamiset				
Muut saamiset		480		217 813
Siirtosaamiset				
Saamiset yhteensä	0	480	0	217 813

23 Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät		Kunta	Kunta
		2023	2022
Pitkäaikaiset siirtosaamiset yhteensä			
Lyhytaikaiset siirtosaamiset			
Tyks			
Tukes			
Siirtyvät korot		17 454	13 780
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä		17 454	13 780

24 Rahat ja pankkisaamiset

Rahat ja pankkisaamiset		Kunta	Kunta
		2023	2022
Vanhainkoti-palvelukeskus		0	902
Museo käteiskassa		40	40
Kirjasto käteiskassa		308	387
Liedon Säästöpankki		4 915	7 318
Danske Bank		7 992	14 265
Rahat ja pankkisaamiset yhteensä		13 255	22 912

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

25 Tase-eräkohtainen erittely oman pääoman erien lisäyksistä ja vähennyksistä sekä siirroista näiden erien välillä tilikauden aikana

Oman pääoman erittely	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Peruspääoma 1.1.	3 051 561	3 520 249	3 520 459	3 520 459
Muu oma po		375,43		
Vähennykset			468 899	
Peruspääoma 31.12.	3 051 561	3 520 624	3 051 560	3 520 459
Arvonkorotusrahasto 1.1.				
Lisäykset	0	0		
Vähennykset				
Arvonkorotusrahasto 31.12.				
Osuus kuntayhtymän omasta po:sta				
Muut omat rahastot 1.1.		0		
Siirrot rahastoon	900	2 803	0,00	0,00
Siirrot rahastosta				
Muut omat rahastot yhteensä 31.12.	900	2 803	0	0
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.				
Siirto vahinkorahastoon				
Edellisen tilikauden virheen oikaisu				
Lisäys tai vähennys tilikaudella				
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	1 289 412	1 286 582	763 670	685 233
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	457 351	34 098	418 726	78 437
Vähemmistöosuudet		2 448		
Oma pääoma yhteensä	4 799 224	4 846 554	4 233 956	4 284 129

26 Erittely poistoerosta

Erittely poistoerosta			2023	2022
Investointivaraukseen liittyvä poistoero			90 821	105 958
EVL-poistoihin liittyvä poistoero				
Poistoero yhteensä			90 821	105 958
*) Loimaantien rivitalon poistoerokirjaus v. 2023 15 136,92 eur				

27 Tase-erien mukaan eritelty tieto sellaisista pitkäaikaiseen vieraaseen pääomaan kuuluvista veloista, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua

Pitkäaikaiset velat; yli 5 vuotta erääntyvät erät		2023	2022
Joukkovelkakirjalainat			
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta			
Lainat julkisyhteisöiltä		905 670	924 894
Lainat muilta luotonantajilta			
Saadut ennakot (takuuvuokrat)		18 410	17 687
Ostovelat			
Muut velat (liittymismaksut)		322 295	317 399
Siirtovelat			
Pitkäaikaiset velat yhteensä		1 246 375	1 259 980

30 Velat tytäryhteisöille, kuntayhtymille ja osakkuus- sekä muille omistusyhteisöille

Velat tytäryhteisöille, kuntayhtymille ja osakkuus- sekä muille omistusyhteisöille	2023		2022	
	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Saadut ennakot				
Ostovelat		0		11 146
Muut velat				
Siirtovelat				
Yhteensä		0		11 146

31 Maksuvalmiuden kannalta merkittävä shekkilimiitti ja siitä käyttämättä oleva määrä

Luotollinen limiitti 500 000 € josta käyttämättä 315 457,88 €.

32 Erittely Muut velat -erän jakautumisesta liittymismaksuihin ja muihin velkoihin

Muiden velkojen erittely		Kunta	Kunta
		2023	2022
Muut velat			
Liittymismaksut		322 295	317 399
Muut velat		18 410	17 687
Muut velat yhteensä		340 705	335 086

33 Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät		Kunta	Kunta
		2023	2022
Lyhytaikaiset siirtovelat			
Palkkojen ja hlösivukulujen jaksotukset		230 345	342 869
Muut siirtovelat		623	63 005
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä		230 969	405 874

Vastuut

38 Vuokravastuut

	Konserni		Kunta 2023	Kunta 2022
Vuokravastuut yhteensä			332 811	361 918
Siitä seuraavalla tilikaudella maksettava			29 108	29 108
Vuokravastuisin sisältyvät leasingvastuut	0	0	5 108	5 108

39

Vastuu Turun Seudun Puhdistamo OY	vieraasta pääomasta	2023	2022
0,22 %			
Kunnan osuus		174 416	295 196
Vieras pääoma yhteensä		174 416	295 196

39

Vastuu Kuntien takauskeskuksen rahastosta	2023	2022
	8 697	5 853

41 Muut kuntaa koskevat taseen ulkopuoliset järjestelyt

Muut taloudelliset vastuut	Kunta 2023	Kunta 2022
Korkotermiinit		
Maankäyttö Sopimuksista kunnalle aiheutuvat veloitteet 1)		
Sopimukseen sisältyvät lunastusveloitteet 2)		
Sitoumukset avustukseen 3)		
Sopimukseen sisältyvät palautusvastuut 4)		
Vuokravastuut		
Sopimusvastuut yhteensä		
Johdannaissopimukset		
Valuuttatermiinit		
Käypä arvo		
Kohde-etuuden arvo		
Korkotermiinit		
Käypä arvo		
Kohde-etuuden arvo		
Arvonlisäveron palautusvastuu *)	54 476	108 952
Perustamishankkeiden valtionosuuden palautusvastuu **)	36 482	72 963

Alle vuoden kuluessa erääntyvät kuntatodistusslainat	2023	2022
OP yritys pankki Oyj	1 300 000	1 050 000
Kuntatodistusslainat yhteensä	1 300 000	1 050 000

Annetut takaukset 20 000 euroa

Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkioita ja intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot

42 Henkilöstön lukumäärä 31.12. tehtävälueittain

Kunnan palkkalistoilla oleva henkilöstö	31.12.2023			
Toimintayksikkö	Vakinainen henkilöstö	Määrä- aikaiset	Työllistetyt Oppisop.	Yhteensä
Yleishallinto	3	0	0	3
Hyvinvointitoimi	3	0	0	3
Sivistystoimi	28	10	1	39
Ympäristötoimi ja tekn.palvelut	7	0	0	7
Yhteensä	41	10	1	52

43 Tilikauden palkat, palkkiot, eläkekulut ja muut henkilöstökulut

	2023	2022
Palkat ja palkkiot	1 993 227	3 024 137
eläkekulut	425 604	669 114
muut henkilösivukulut	65 087	73 473
Henkilökulut yhteensä	2 483 918	3 766 724

44 Luottamushenkilöpalkkioista puolueelle perityt luottamushenkilömaksut

	2023	2022
Kansallinen Kokoomus Oripää	51	53
Suomen Keskusta Oripää py	1 026	985
Maksut yhteensä	1 077	1 038

45 Lakisääteistä tilintarkastusta suorittavalle tilintarkastusyhtiölle maksettavat palkkiot

Tilintarkastajan palkkiot		2023	2022
BDO Auditor Oy			
Tilintarkastuspalkkiot		3 839	8 002
Tarkastajan lausunnot			
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät		998	1 093
Muut palkkiot			
Palkkiot yhteensä		4 836	9 094

Muiden eriytettyjen yksiköiden tilinpäätökset

Vesihuoltolaitoksen tuloslaskelma		
ulkoinen/sisäinen		
	2023	2022
Liikevaihto		
Vesimaksut (ulkoiset)	216 708	240 305
Vesimaksut (sisäiset)	23 782	21 106
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)		
Valmistus omaan käyttöön		
Liiketoiminnan muut tuotot	0	65
Tuet ja avustukset kunnalta/kuntayhtymältä		
Tuotot yhteensä	240 490	261 476
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-132 923	-135 795
Varastojen lisäys/vähennys		
Palvelujen ostot	-47 159	-30 648
Materiaalit ja palvelut yhteensä	-180 083	-166 443
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-7 896	-13 670
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-3 343	-2 475
Muut henkilösivukulut	-293	-288
	-11 532	-16 433
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-86 871	-75 668
Arvonalentumiset		
Liiketoiminnan muut kulut	-358	-2 224
	-87 228	-77 892
Liikelylijäämä (-alijäämä) ennen yk. lisää	-38 354	708
Yleiskustannuslisä		
Liikelylijäämä (-alijäämä)		
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot		
Poistetut saatavat	0	248
Korvaus jäännöspääomasta	-8 108	-8 108
	-8 108	-7 860
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	-46 462	-7 152
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	-46 462	-7 152
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)		
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-46 462	-7 152

Vesilaitoksen tase	Vesilaitos	
	2023	2022
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	856 189,25	857 596,33
Aineettomat hyödykkeet	0,00	0,00
Muut pitkävaikuttiset menot	0,00	0,00
Tietoliikenneohjelmistot		
Liittymismaksut		
Aineelliset hyödykkeet	856 189,25	857 596,33
Maa- ja vesialueet	3 363,76	3 363,76
Rakennukset		
Hallinto- ja laitosrakennukset		
Tehdas- ja tuotantorakennukset		
Kiinteät rakenteet ja laitteet	821 028,49	822 435,57
Viemäri- ja vedenjakeluverkko	821 028,49	822 435,57
Muut kiinteät laitteet		
Osakkeet ja osuudet	31 797,00	31 797,00
Muut osakkeet ja osuudet yht.	31 797,00	31 797,00
VAIHTUVAT VASTAAVAT	212 919,54	249 797,69
Saamiset	212 919,54	249 797,69
Lyhytaikaiset saamiset	212 919,54	249 797,69
Myyntisaamiset	205 458,02	234 293,63
Muut saamiset	7 461,52	15 504,06
Alv-saamiset	7 461,52	15 504,06
Rahat ja pankkisaamiset	56 909,04	44 664,81
Käteisvarat	56 909,04	44 664,81
VASTAAVAA YHTEENSÄ	1 126 017,83	1 152 058,83
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA	275 139,97	321 602,16
Perus- eli jäännöspääoma	270 280,46	270 280,46
Edell. tilikausien yli-/alijäämä	51 321,70	58 474,04
Tilikauden yli-/alijäämä	-46 462,19	-7 152,34
POISTOERO JA VAPAAHT. VAR.	0,00	0,00
Poistoero		
VIERAS PÄÄOMA	850 877,86	830 456,67
Pitkäaikainen	787 385,83	782 489,83
Omistusyrittelykseltä	465 090,36	465 090,36
Liittymismaksut	322 295,47	317 399,47
Lyhytaikainen	63 492,03	47 966,84
Lainat rah.- ja vak.laitoksilta		
Ostovelat	35 207,29	18 029,95
Muut velat	28 284,74	0,00
Sotovelka		
Alv-velka	28 284,74	29 936,89
Ennakonpidätysvelka		
Siirtovelat	0,00	0,00
Lomapalkkavaraus		
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	1 126 017,83	1 152 058,83

RAHOITUSLASKELMA VESIHUOLTOLAITOS			
1.1.2023 - 31.12.2023			
Toiminnan rahavirta			
Vuosikate		40 408,78	
Satunnaiset erät			
Tulorahoituksen korjaukset			40 408,78
Investointien rahavirta			
Investointimenot		-85 463,89	
Rahoitusosuudet investointimenoihin			
Pysyvien vastaavien hyöd. luovutusvoitot		0,00	-85 463,89
Toiminnan ja investointien rahavirta			-45 055,11
Rahoitustoiminnan kassavirta			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten lisäykset			
Antolainasaamisten vähennykset		0,00	0,00
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys			
Pitkäaikaisten lainojen vähennys		0,00	
Lyhytaikaisten lainojen muutos		0,00	0,00
Oman pääoman muutokset			
Muut maksuvalmiuden muutokset			
Toimeksiantojen varojen pääomien muutokset		0,00	
Vaihto-omaisuuden muutos		0,00	
Pitkäaikaisten saamisten muutos			
Lyhytaikaisten saamisten muutos		36 878,15	
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muut		20 421,19	57 299,34
Rahoituksen rahavirta			57 299,34
Rahavarojen muutos			12 244,23
Rahavarojen muutos			
Rahavarat 31.12.2023		56 909,04	
Rahavarat 31.12.2022		44 664,81	12 244,23

YLEISTÄ

Toiminnan kuvaus

Oripään kunnanvaltuusto on 14.12.2015 päätöksellään päättänyt taseyksikön perustamisesta 1.1.2015 alkaen. Taseyksikkö vastaa vesihuoltolain mukaisesta vesihuollon järjestämisestä Oripään kunnassa toiminta-alueellaan

Vesi- ja viemärilaitokset

Talousveden laatua tarkkaillaan Lounais-Suomen ympäristötutkimus Oy:n toimesta. Oripään jätevedet johdettiin 20.12.2015 asti Oripään kunnan jätevedenpuhdistamolle. 21.12.2015 alkaen jätevedet johdetaan Turun seudun puhdistamo Oy:n Kakolanmäen jätevedenpuhdistamolle.

Veden myynti ja kulutus

Vesihuoltolaitoksen tulee periä vesihuollosta käyttömaksua. Käyttömaksu peritään kiinteistön käyttäjän veden ja jäteveden määrän mukaan.

Omilta ottamoilta pumpattu vesimäärä oli 176 986 m³ ja ostettu määrä 2 232 m³.
Oman jakelualueen laskutettu vesimäärä 128 958 m³.

Veden ulkoiset myyntitulot 216 708 € (alv 0%)

Vesijohtoverkkoon liittyneitä kiinteistöjä 663 kpl.

Jätevettä laskutettiin 33 984 m³.

Viemäriverkkoon liittyneitä kiinteistöjä 295 kpl

Johdettu jätevesimäärä Kakolan jätevedenpuhdistamolle kasvoi edellisvuoteen verrattuna. Verkoston kunnostusta jatketaan.

Hallinto

Oripään vesihuollon laskutusta ja sopimusasioita hoidetaan Oripään kunnan teknisessä toimistossa ja taseyksikön kirjanpito sekä rahoitus on hallintopalveluissa. Oripään vesihuollon asioissa päätösvaltaa käyttää tekninen lautakunta. Kunnanvaltuusto ohjaa vesilaitoksen toimintaa asettamalla sille toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet.

Investointi ja kunnossapito

Oripään vesihuollon talousarviossa investointeihin on varattu 135 000 €.

Toteuma:

Kunnallistekniikan rakentaminen ja hulevesiviemärointi	50 176 €
Etäluettavat vesimittarit	35 288 €

Kiinteistöjen omistajia informoidaan paremmin ilmoittamaan lukemansa.

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Arvostus- ja jaksotusperiaatteet sekä -menetelmät

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelmien mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitus-

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintamenoon.

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon.

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

- 6) Toimintatuotot tehtäväalueittain
- 7) Verotulojen erittely
- 8) Valtionosuuksien erittely
- 9) Palvelujen ostot erittely
- 11) Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista
- 13) Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely
- 16) Erittely poistorojen muutoksesta

TASEEN VASTAAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

- 17) Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot
- 18) Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely
- 19) Tiedot pysyvistä vastaavista tase-eräkohtaisesti
- 20-21) Omistukset muissa yhtiöissä
- 22) Pitkä- ja lyhytaikaiset saamiset tytäryhteisöiltä ja kuntayhtymiltä
- 23) Siirtosaamisiin liittyvät olennaiset erät
- 24) Rahat ja pankkisaamiset

TASEEN VASTATTAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

- 25) Oman pääoman erittely
- 26) Erittely poistoerosta
- 27) Pitkäaikaiset velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua
- 30) Velat tytäryhteisöille, kuntayhtymille ja osakkuus- sekä muille omistusyhteisöille
- 31) Shekkililimiitti
- 32) Muiden velkojen erittely
- 33) Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

- 38) Vuokravastuut
- 39) Vastuut vieraasta pääomasta
- 41) Muut kuntaa koskevat taseen ulkopuoliset järjestelyt

HENKILÖSTÖÄ, TILINTARKASTAJAN PALKKIOITA JA INTRESSITAHOTAPAHTUMIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

- 42) Henkilöstön lukumäärä 31.12 tehtäväalueittain
- 43) Tilikauden palkat, palkkiot, eläkekulut ja muut henkilösivukulut
- 44) Luottamushenkilöpalkkioista puolueelle perityt luottamushenkilömaksut
- 45) Lakisääteistätilintarkastusta suorittavalle tilintarkastusyhtiölle maksettavat palkkiot

Käytetyt kirjanpitokirjat

Virallinen päiväkirja

- sisältää kaikki viennit kaikilta kirjanpidon tositelajeilta aikajärjestyksessä.

Talousarviotilikortit

- sisältää talousarviotileille kirjatut viennit tileittäin aikajärjestyksessä.

Tasetilikortit

- sisältää tasetileille kirjatut viennit kaikilta kirjanpidon tositelajeilta aikajärjestyksessä.

Ostoreskontra

- sisältää ostoreskontran kautta kirjanpitoon siirtyvät erät aikajärjestyksessä.

Myyntireskontra

- sisältää myyntireskontran kautta kirjanpitoon siirtyvät tuloerät.

Tositelaji:

01	Muistio-oikaisu
02	Tase alkusaldo korjaukset
20	Poistot
31	Ostoreskontra
32	Vesilaitos
07	Taseen avaussaldot
10	Tiliotekirjaus
50	Myyntireskontra vuokrat
51	Myyntireskontra päivähoito
52	Myyntireskontra vanhustenhuolto
53	Myyntireskontra aamu- ja iltapäiväkerho
54	Myyntireskontra maa-ainesvalvonta
55	Myyntireskontra kertalaskut
56	Myyntireskontra vesilaskut
70	Reskontrasuoritukset ostovelat
80	Palkat
90	Myyntireskontrasuoritukset
170	Sosiaalityö
	Talousarviomuutokset
999	Konversio

Tilinpäätöksen säilyttäminen

Kunnan tasekirja säilytetään pysyvästi. Muiden tilinpäätösasiakirjojen säilyttämisen osalta noudatetaan kirjanpitolain säädöksiä, että kirjanpitokirjat ja käyttöaikaa koskevin merkinnöin varustettu tili-luettelo säilytetään 10 vuotta.

Tilikauden tositteet ja muu kirjanpitoaineisto (mm. tase-erittely) säilytetään vähintään 6 vuotta.

Tilinpäätöksen allekirjoitus ja tilinpäätösmerkintä

Oripää 25.3.2024

Timo Tolppanen, kunnanjohtaja

Oripään kunnanhallitus

Anne-Mari Kaarto, hallituksen pj.

Sanna Kiertonen

Miia Koivusaari

Päivi Kössi

Pertti Liinoja

Pekka Markula

Asmo Mikkola

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Oripää ____ . ____ .2024

BDO Audiator Oy, tilintarkastusyhteisö

Aino Lepistö, JHT, HT